Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 196 (6. 087) ◉ 1986 йил 26 август, сешанба ◉ Баҳоси 3 тийин

КПСС XXVII СЪЕЗДИ

ИЛҲОМБАХШ МЕҲНАТИМИЗ— ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИККА

Сифат учун мукофот

Қуйлиқдаги кўприкбоп темир-бетон конструкциялари экспериментал заводи коллективи самарали ишлари билан Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва улардан фойдаланиш министрлиги корхоналари ўртасида шуҳрат қозонган. Заводга юқори маданиятли ишлаб чиқариш корхонаси номи берилган.

Ўтган йил якунларига кўра, сифатни комплекс бошқариш системасини жорий этиш, такомиллаштириш ҳамда маҳсулотни аттестациялаш асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш бўйича ишни энг яхши ташкил этганлиги учун коллектив яна бир мукофотга сазовор бўлди. Корхонага Ўзбекистон ССР давлат стандарти бошқармаси, Ўзбекистон касаба союзлари Республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг дипломи берилди.

Ҳозир корхонада темир-бетон буюмларининг 52 проценти давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда. Узунлиги тўққиз метрли кўприк плиталари, 24 метрли темир-бетон тўсинлар, қувурлар ва қозиқлар шулар жумласидан. Шу беш йилликда буюмларни Сифат белгиси билан ишлаб чиқариш анча кўпайди.

Корхона маҳсулоти шаҳримиз, республикамиз қурилишларига, айни пайтда Тюмень областига етказиб берилмоқда.

«Узбекхлопкомаш» заводидаги рақамли программа билан бошқариладиган станоклар участкаси икки сменада ишлашга ўтди. Агар илгари бу корхона янги техникани суст жорий этаётганлиги учун бир неча бор ва адолатли танқид қилинганлигини эсласак, муваффақият деса бўлади.

Бу корпус кенг ва ёруғ. Заводдаги кўпчилик цехлар эскириб қолган, аммо ҳар қалай электроника учун энг яхши бинони ажратиб беришди. Металл тўсиқ орқасида рақамли программа билан бошқариладиган станоклар, бошқа робототехника жойлаштирилган. Дисплейларнинг мовий экранлари шуъла сочиб турибди. Программага «буйсунган» асбоблар пахта тозалаш машиналарининг турли деталларини силликлаб, тешик очиб, йўнмоқда.

Собиқ токарь ҳозир эса оператор бўлиб ишлаётган Алексей Внучков билан танишдик. Мазкур станокларда ишлашни у шу ерда, заводнинг ўзида ўрганиб олди.

— Барча робокомплексни ишга туширишга тайёрлаяпман, —деди рақамли программа билан бошқариладиган фрезер, токарлик станоклари ва манипуляторни кўрсатиб.

— Биз бу ерда бир қанча операцияларни қўшиб юбордик, —дея гапга қўшилди робототехника бўлимининг бошлиғи Николай Рогов. — Манипулятор заготовкаларни кетма-кет фрезерлик ва токарлик станокларига узатиб туради, тайёр бўлган деталларни тушириб олади...

Шу ерда яна бир комплекс жойлашган. Уни яратиш ғоясини ҳам бўлим мутахассислари илгари сурışган эди. Микропроцессорлар—17 ускуна бекор турар эди. Ниҳоят, уларни жорий этишга жиддий киришди.

Бир вақтлар бирлашмада электроникага худди оддий станоклардек қарашар эди. Уларни одатдаги цехларга, унчалик тихирлик қилмайдиган, ҳароратнинг ўзгаришига ва атроф муҳитнинг тозалигига «парво қилмайдиган» станоклар билан ёнма-ён ўрнатишар эди. Аммо рақамли программа билан бошқариладиган станоклар ана шу эътиборсизлик учун ишлашни «истамай» сафдан чиқиб қолар эди. Янги техникага муносабатни ўзгартириш лозим эди. Шу боисдан ҳам кадрлар проблемаси ханузгача бош проблема бўлиб турибди.

Уч сменада ишлатиладиган бўлади

— Биз Тошкентда рақамли программа билан бошқариладиган станокларга хизмат кўрсатувчи марказнинг очилганлигидан хурсанд бўлдик, —дейди Н. Рогов ЎзТАГ мухбири Б. Ҳасановга.—Лекин афсус, бу марказ Ўрта Осиёда якка-ю ягона. У ерда ҳам мутахассислар етишмайди, бунинг устига фақат токарлик станогига хизмат кўрсатади. Мутахассислар бу борадаги ишлар ҳам ўз зиммаларига тушганлигини дарров фаҳмлаб олишди.

Янги робототехника бўлимининг ходимлари бир қатор мушкул ишни ўрганишга киришиб кетди. Ўзлари ўрганиб олганларидан кейин бўлажак операторларга сабоқ бера бошлашди. Эндиликда рақамли программа билан бошқариладиган 9 станок ва икки робокомплекс ишга солинди ва маҳсулот бермоқда. 10 оператор ўқитилди.

Машинасозлар бошларидан не-не кунларини кечиришмади. Азов шаҳридан микропроцессор ёрдамида бошқариладиган тунука эгувчи ускуна олишди. Яшчикни очиб кўришсаки, бўйра чўпдек ҳарфлар билан «брак» деб ёзиб қўйишибди. Тегишли министрликка мурожаат қилинганидан кейингина ремонт учун мутахассисларни бу ускунани тайёрлаган завод юборишга рози бўлди, вақт эса ўтиб борар эди... 1984 йилда Бошқирдистондан Тошкентга қайта ишловчи марказлар жўнатишган эди. Бу ускуналарни янги, 1986 йилни кутиб олиш арафасида олишди. Ниҳоят, олдик, деб хурсанд бўлиб кетишди. «Хлопкомаш» заводи мутахассислари буни қаранг, ускуналар солинган яшчиклар ҳам бузилмаган. Лекин яшчикларни очиб кўришсаки, электроника қисмларини «гумдон» қилишган, уларга зиён етган, металл қисмлар эса занглаган, ҳужжатлар намиқиб қолган эди. Яна шикоятлар, арзномалар ёзишга тўғри келди. Робототехника бўлимидаги мутахассислар афсусланиб бундай дейишди: янги техникани созлаш ўрнига, кўпинча уни тайёрлаган корхоналар номига мактублар ёзиб ётибмиз. Инженерлар эса электроника ускуналари регионнинг иқлим шароитларига мос эмаслигидан нолимоқдалар. Рақамли программа билан бошқариладиган станоклар ўрнатилган хоналарга қўшимча кондиционерлар қўйишга тўғри келмоқда.

Янги техника ихлосмандлари рақамли программа билан бошқариладиган станоклар, дурусткуя, аммо қимматга тушади, —булардан кўра эски станокларда ишлаган маъқулроқ, деган фикрларни ҳам енгишларига тўғри келди. Ниҳоят, улар ҳозирги замон талабига мос келадиган маҳсулотни фақат янги туркумга мансуб бўлган машиналар ёрдамида, аниқ ишлов бериб тайёрлаш мумкинлигини исботладилар. Унумдорликка келганда шуни айтиш керакки ҳатто мураккаб, қийшиқ юзали деталлар доналаб тайёрланганида ҳам эски станокларга нисбатан рақамли программа билан бошқариладиган станоклар тўрт баробар тежамли эканлиги исботланди. Бу ҳисоб-китоблар амалий иш, маҳсулотнинг сони ва сифати билан ҳам тасдиқланди.

Рақамли программа билан бошқариладиган станоклар янги участкада «илдиз отиб, палак ёздилар», шу боисдан ҳам улар икки сменада ишлатилмоқда. Шундоқликка, шундоғ-а, лекин ҳозир ҳам янги станоклар кутилмаганда ремонт талаб қилиб қолади, робототехника тўсатдан тўхтайди. Бошқа станокларни ҳам ишга тушириб юбориш учун кўп куч-ғайрат сарфлашга тўғри келади.

«Узбекхлопкомаш» заводидаги мутахассислар роботлар ва рақамли программа билан бошқариладиган станокларни уч сменада ишлашга ўтказиш хусусида бош қотирмоқдалар. Бу фойдали эканлигини исбот қилишга энди сира ҳожат йўқ. Аммо кадрлар етишмаётганлиги сезилиб турибди. Ҳар йили республика олий ва ўрта махсус таълим министрлигига қайта-қайта мурожаат этилишига қарамай, бирлашмага энг янги ускуналарни биладиган инженерлар тайёрлаб жўнатилгани йўқ...

Замондошимиз

ИШЧИ-АГИТАТОР

— Қайта қуриш, жадаллаштириш деганда мен биринчи навбатда ҳар бир ишчи ўз иш жойида тўла сафарбарлик билан меҳнат қилишини тасаввур этаман, — дейди шаҳримиздаги картон таралар заводининг станокчиси Йайра Умарова. — Яъни ҳамма иш вақтининг ҳар бир дақиқасидан самарали фойдаланиши, бугун кечагидан, эртага бугунгидан унумли меҳнат қилиш учун мавжуд резервларни изланиши, уларни ишга тушириши лозим. Ана шундагина биз партиямиз XXVII съездида илгари сурилган улуғвор вазифаларни бажара оламиз.

Йайра Умарованинг заводга ишга келганига саккиз йилдан ошди. Ҳозир у корхонанинг энг пешқадам ишчиларидан бири, халқ депутатлари Ленин район Советининг депутати. Шу билан бирга у агитаторлик ҳам қилади, партия ва ҳукуматимизнинг ҳар бир қарорини ишчилар онгига етказишга интилади. Жамоатчилик ишлари билан бир қаторда у смена топшириқларини ҳам мунтазам ортиғи билан адо этади. Шу кунларда у Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллигини шахсий йиллик топшириқларини бажариш билан кутиб олиш учун тер тўкмоқда.

— КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг совет телевидениеси орқали Баёнотида ядро синовлари бир томонлама 1987 йилнинг 1 январига қадар тўхтатиб турилиши эълон қилинди. Бу партия ва ҳукуматимиз тинчликсевар сиёсатининг яна бир ёрқин намойишидир,— дейди Й. Умарова. — Биз партия ва ҳукуматимиз даъватига жавобан янада самарали меҳнат қилишимиз, ғайрат-шижоатимиз билан Ватанимиз қудратини мустаҳкамлашимиз лозим.

СУРАТДА: станокчи Йайра Умарова.

Т. Каримов фотоси.

Ҳаракат мунтазамлигини таъминлаб

1-троллейбус парки Энгельс шаҳридаги заводдан 5 та янги, замонавий троллейбус олди. Шундай қилиб бу ердаги троллейбусларнинг жами миқдори 90 тага етди.

Ҳозир ҳар куни саҳарда парк дарвозасидан мавжуд троллейбусларнинг деярли ҳаммаси линияга чиқарилмоқда. Парк коллективи йўловчилар ташиш ва даромад олиш топшириқларини ортиғи билан адо этиб, шаҳар трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси меҳнат коллективлари ўртасидаги социалистик мусобақада илғорлар сафида бораяпти. Жумладан, коллектив 7 ойлик планни даромад бўйича 122,8 процент, йўловчилар ташиш бўйича 109,9 процент адо этди. Шу пайтгача 30 миллион нафардан ортиқ йўловчи манзилига етказилди.

Парк коллективи бу йил 43 миллион йўловчига хизмат кўрсатиш мақсади билан ишлаяпти. Транспортчилар бу ваъдаларини албатта бажаришади.

М. Тошмуҳамедов номидаги грампластинкалар заводининг барча ишлаб чиқариш участкаларига реконструкция қадами етиб борди. Корхонанинг пресс цехида дастлабки етти пресс-автомат иш бошлади. Бу қудратли техниканинг ишга туширилиши қўл меҳнатини сезиларли даражада камайтирди. Беш йиллик охиригача бундай автоматлар сони 50 тага етади.

Гальваника цехида эса автоматлаштирилган установка ишга туширилди. Ушбу участканинг модернизациялаш туфайли бу ерда тайёрланадиган матрицалар сифати яхшиланди.

Корхонада бошқа янгиликлар ҳам кўзга ташланади. Жумладан бу ерда «Планета» офсет машинаси, фотонабор комплекси пайдо бўлди. Пластинкалар учун тайёрланадиган конвертларнинг сифати тобора яхшиланиб бормоқда.

Шу кунларда заводда «Электроника ДЗ-28» машинасини созлаш ишлари жадал суръатларда олиб борилмоқда. Беш йиллик охиригача корхона коллективи «гигант» —дисклар ишлаб чиқаришни яна 13 миллионтага оширишга аҳд қилган.

СУРАТДА: фотонабор оператори Е. Диденко янги фотонабор комплексини бошқармоқда.

А. Кошкин фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Хушхабарлар

◆ ТОШКЕНТ экскаватор заводида марказий универсал магазинининг филиали очилди. Эндиликда машинасозлар зарур нарсаларни харид қилиш учун кўп вақт кетказмайдилар. Бунинг учун олдиндан буюртма бериб қўйиш мумкин. Савдо дўкони корхона касаба союз ташкилотининг ташаббуси билан очилди. Бундан илгари экскаватор заводида маиший хизмат уйи ишга туширилган эди. Ҳозирги пайтда ишчиларга йигирма хилдан ортиқ хизмат кўрсатилмоқда.

***

«Узбекхлопкомаш» заводида очилган кафе дастлабки хўрандаларни таклиф этди. Кафени ташкил этишда корхона меҳнаткашларининг ўзлари қатнашдилар. Улар ўз кучлари билан бинони ремонт қилдилар ва уни чиройли қилиб безатдилар. Янги кафеда тамадди қилибгина қолмай, шу билан бирга дам олиш, музика тинглаш мумкин. (ЎзТАГ).

ТИНЧЛИК—БАРЧА ХАЛҚЛАР ОРЗУСИ

Дадил қадам

Барча совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Баёнотида ўртага қўйилган Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббусларини қўллаб - қувватламоқдалар. СССРнинг ядро синовларини ўз ихтиёри билан тўхтатиб туриш муддатини келгуси йил 1 январига қадар узайтириш тўғрисидаги қарори муҳим ижобий қадамдир.

Бизнинг бригадамиз ҳам совет раҳбарининг телевидение орқали берган Баёнотида ифода этилган янги тинчлик ташаббусларини якдиллик билан қўллаб - қувватлади. Бригада объектда яна бир бор Тинчлик фонди ҳисобига ишлаб беришга аҳд қилди. Айни пайтда бригадамиз аъзолари 16 қаватли коллектив фойдаланишга мўлжалланган ҳисоблаш маркази, Юнусобод массивидаги 260 ўринли ётоқхона, Чилонзор ва Акмал Икромов районларидаги қозонхона қурилишларида зарбдорона меҳнат қилмоқдалар. Биз қанчалик яхши меҳнат қилсак Ватанимиз қудратига қудрат, равнақига равнақ қўшаверамиз. Зеро, тинч меҳнат—тинчлик демакдир.

Тинчлик учун кураш ҳамма учун умумий ишдир. Бу умумбашарий ишда Ватанимиз етакчилик қилаётганлиги билан ҳақли равишда фахрланамиз.

М. ҲАБИБУЛЛАЕВ,

11-«Висотстрой» тресги «Спецжелезобетонстрой» қурилиш - монтаж бошқармаси бригадири, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

Якдиллик билан

Кейинги йилларда бутун инсоният фикри-зикри ядро урушининг олдини олишга, самовий урушлар хавфини бартараф этишга қаратилмоқда.

Барча совет кишилари сингари биз ҳам ўртоқ М. С. Горбачевнинг шу йил 18 августдаги Баёнотини қизғин қўллаб-қувватлаймиз. Бу Баёнот катта тарихий аҳамиятга эгадир. Бугунги кунда уни ер юзининг ҳамма бурчакларида жуда муҳим воқеа сифатида ўрганмоқдалар ва муҳокама этмоқдалар. Матбуот, радио, телевидение ахборотлари бундан яққол далолат бериб турибди.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати тинчлик тақдири учун яна бир катта ғамхўрлик кўрсатдилар, бир томонлама ядро портлатишларини тўхтатишни 1987 йилнинг 1 январигача узайтиришга қарор қилдилар. Ер юзидаги барча эзгу ниятли кишилар бу қарорнинг нақадар муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидламоқдалар.

Айни пайтда Америка Қўшма Штатлари бутун инсоният олдида жуда оғир жиноятни ўз зиммасига олмоқда —ядро синовларини тўхтатишдан ва совет таклифларига қўшилишдан бош тортмоқда. Биз, совет ёшлари нақадар хавфли душман билан бир даврда яшаётганлигимизни биламиз. Шунинг учун мамлакатимиз хавфсизлигини кўз қорачиғидек сақлашни ўзимиз учун муқаддас деб биламиз ва бу йўлда бутун куч-ғайратимизни аямаймиз.

Бутуниттифоқ патент хизмати марказининг Тошкент филиали комсомол ташкилоти аъзолари:

А. БОРЗЕНКО, Т. НАЗАРОВА, З. АСАНГЕЛЬДИЕВА, Р. ГАБИДУЛЛИН ва бошқалар.

Осмонимиз мусаффо бўлсин

Тинчлик планетамиздаги жамики халқларнинг тилак ва истаги. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз осмонимиз мусаффо бўлиши, заминимиз ҳар қандай тўқнашувлардан холи бўлиши ва инсоният тинч-фаровон яшаши учун курашиб келяпти. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг яқинда Совет телевидениеси орқали берган Баёноти бу фикрни яна бир бор исботлади. Инсоният тақдирини ўйлаб, ядровий қуроллар синовини яна тўхтатиб қўйиш тўғрисидаги қарор айни муддао бўлди.

Совет Иттифоқи ер юзи учун тинч келажакни сақлаб қолишни ўзининг юксак бурчи деб ҳисоблайди. Бу эътиқод жамиятимиз кишиларидан ақл-заковат ва соғлом идрок билан иш юритишни тақозо этади. Бироқ, афсуски Америка милитаристларининг бу борада тутган йўли ва позицияси бизни мутлақо қониқтирмайди. Уларнинг ядровий қуроллар синовини тўхтатишдан бош тортаётганлиги, қуролланиш пойгасини авж олдираётганлиги ер юзи халқларини ғазаблантирмоқда.

Баёнотда таъкидланганидек, икки фожиа: «Челленжэр» экипажининг ҳалокати ва Чернобиль атом станциядаги авария ҳаммамиз учун катта сабоқ бўлди. Чунки бу воқеалар башарти ядро қуроли ишга солингудек бўлса нима бўлиши мумкинлигини исботлаб турибди. Буни ҳеч ким, ҳеч қачон унутмаслиги керак.

Биз Баёнотни синчиклаб ўқиб чиқдик ва ундан ўзимизга тегишли хулосалар чиқариб олдик, Бутун дунё тинчлиги йўлидаги навбатдаги бу ғамхўрликка ўзимизнинг фидокорона меҳнатимиз билан жавоб берамиз. Бу бизнинг она—Ватанимиз янада қудратли бўлишига ва халқимиз тинч, фаровон яшашига қўшган ҳиссамиз бўлади.

Х. НОСИРОВ,

асбобсозлик заводи ишчиси, III даражали Меҳнат Шуҳрати орденининг кавалери, область мукофотининг лауреати.

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Ишнинг илғор усулларидан фойдаланиш, касб маҳоратини ошириш иш сифати ва самарадорлигини юксалтиришнинг гаровидир. 1-уйсозлик комбинатига қарашли 26-қурилиш бошқармасининг Салимжон Маҳмудов бошчилигидаги комплекс бригадаси буни амалда исботлаган коллективлардан бири. Бригада ўтган квартал якунига кўра, бошқармада мукофотли ўринлардан бирини эгаллади.

Уйсозлар ҳозир Луначарское шоссесининг жанубидаги 2-микрорайонида 72-квартирали уй қуришяпти. Коммунистик меҳнат бригадаси аъзоларидан дурадгор Собир Тўлаганов, монтажчи Рашид Маматказин, пайвандчи Қаюмжон Шерқўзиевлар бошқармада энг яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Кунлик топшириқни ўн-ўн беш процент ошириб адо этишяпти.

Янги ўқув йили олдидан

МУСТАҚИЛ ҲАЁТГА ВА МЕҲНАТГА ТАРБИЯЛАЙЛИК

33 мингдан зиёд йигит ва қиз янги ўқув йилини шаҳар ҳунар-техника таълими системасида бошлайди. Улар 57 ўрта ҳунар-техника билим юртида қурувчи ва тўқувчи, машинасоз ва пойафзал тикувчи, рақамли программа билан бошқариладиган дастгоҳлар ва манипуляторларнинг операторлари ва созловчилари, контроль ўлчов приборлари ва автоматларнинг слесарлари каби касбларни эгаллашади.

Ўқув йилининг дастлабки кунлариданоқ ишчи кадрларни тайёрлаш жараёни «Умумтаълим ва ҳунар мактаблари ислоҳотининг Асосий йўналишлари», КПСС Марказий Комитетининг июнь (1986 йил) Пленуми талабларига жавоб берадиган ҳозирги замон даражасида бўлиши учун нималар қилиш лозим — шу ва бошқа масалалар муҳокамаси бугун ўз ишини бошлаган шаҳар ҳунар-техника таълими ходимларининг август конференцияси қатнашчиларининг диққат-марказида бўлади.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари А. И. Фозилбеков конференцияда таълим бериш самарадорлигини ошириш, ёшларни мустақил ҳаётга ва меҳнатга тайёрлашни тубдан яхшилаш, КПСС XXVII съезди талаблари асосида янги жамиятнинг онгли қурувчиларини тарбиялаш вазифалари тўғрисида доклад қилди. Тошкент шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармасининг бошлиғи Ш. Т. Содиқов ўз нутқида 1985—1986 ўқув йили якунлари ва КПСС XXVII съезди ҳамда «Умумтаълим мактаблари ислоҳотининг Асосий йўналишлари» талабларига мувофиқ ҳунар-техника билим юртларида ўқув-тарбиявий жараён самарадорлигини ошириш йўллари хусусида тўхталди.

Доклад ва нутқларда ишчиларнинг пухта ўринбосарларини тайёрлаш, ҳунар-техника билим юртларида ўқув-тарбиявий жараённи бундан буён ҳам қайта қуриш, рақамли программа билан бошқариладиган дастгоҳлар ва манипуляторларнинг оператор-созловчилари, контроль-ўлчов приборлари ҳамда автоматика слесарлари каби мураккаб касблар бўйича кадрлар тайёрлашни кенгайтириш нақадар муҳимлиги алоҳида таъкидланди.

Эртага 20 фан бўйича секцияларда ҳунар-техника билим юртлари ўқитувчилари ва ишлаб чиқариш таълими мастерлари ишини такомиллаштириш йўллари ҳақида мулоқат давом эттирилади. Ўқув-тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосарлари, комсомол комитетларининг секретарлари, ижтимоий фанлар ўқитувчилари секциясида ўрта ҳунар-техника билим юртларида ижтимоий фанларни ўқитиш ва уларнинг ўқувчиларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги ролини ошириш бўйича 1990 йилга мўлжалланган яхлит комплекс программани жорий этиш масаласи кўриб чиқилиши диққатга сазовордир. Бу программада ўқувчилар томонидан КПСС XXVII съезди материалларининг кенг пропаганда қилиниши, чуқур ўрганилиши, марксча-ленинча дунёқарашни ва коммунистик эътиқодни шакллантириш кўзда тутилади.

«ҚОВУН САЙЛИ»

БУГУН

Тошкентда «Қовун сайли» бошланди. 31 августгача давом этадиган бу сайлга республикамиз областлари ва Қорақалпоғистон АССР соҳибкорлари ўзлари етиштирган ширин-шакар маҳсулотларни олиб келдилар.

Тошкентликлар олти кун мобайнида барча районларда йирик саноат корхоналари ва турар жой массивларида ташкил этилган ярмаркалардан полиз неъматларини харид қилишлари мумкин.

«Қовун сайли»да ҳамшаҳарларимизга 5000 тонна полиз экинлари сотилиши кўзланмоқда.

СОВЕТЛАР ҲАЁТИДАН

- КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорлари — ҳаётга!
- Депутатлик группалари тажрибасидан
- «Бешқайрағоч» массиви чирой очмоқда

Вақтдан ўзганлар

Ҳаёт завқи

Депутатнинг муҳим бурчи— ўз сайлов округида сайловчиларни мунтазам равишда қабул қилиш ва уларнинг шикоят ҳамда аризаларини кўриб ҳал этишдан иборатдир.

Ҳамза район Совети депутати Рамзия Зокирова учун бу сўзлар — қонун. У депутатлик фаолиятида ана шунга катта эътибор беради. Сайловчиларни қабул қилар экан, уларнинг дардларини қунт билан эшитади, имкони борича ёрдам қўлини чўзади, совет демократиясининг нечоғлик ҳақчиллигини яна бир бор номоён этади.

Шунинг учун ҳам унинг сайловчилар, ўзи меҳнат қилаётган «Ташэлектромаш» заводи коллективи ўртасида ҳурмати ортиб боряпти. У депутат сифатида меҳнатда ҳам ўрнак кўрсатмоқда. Кунлик топшириқларини ортиғи билан адо этиш унга вақтдан ўзиб ишлаш имконини бермоқда. Ҳозир Рамзия Зокирова бошлиқ ормировкачилар бригадаси 1987 йил ҳисобига ишламоқда. Бригадир Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига ўз зиммасига оширилган социалистик мажбурият олди. Бу ҳам бўлса шонли санага қадар икки йиллик топшириқни бажаришдир.

—Депутатлик зиммамга юксак масъулият юклайди, — дейди Рамзия Зокирова. — Халқ ишонч билдиргач, уни оқламоқ бурчимдир. Сайловчиларнинг наказларини бажаролсам, кишиларга қувонч улашолсам ўзимни ғоят бахтиёр ҳисоблайман. Ҳаёт завқи ҳам мана шундадир.

Ҳа, чин инсон шундай бўлмоғи лозим. У ўзгалар ташвиши, ўзгалар қувончи билан яшамоғи керак.

СУРАТДА: Рамзия Зокирова.

Депутатлар ҳақида ҳикоялар

Тинчимас қалб

Тоза қилиб супурилган, сувлар сепиб қўйилган ҳовлига кириб келган аёл қўлидаги сумкасини деразага қўяр экан сўради:

— Қизим, бугун ҳеч ким мени йўқлаб келмадими?

—Йўқ, ойижон,—фақатгина маҳалладан чақиртиришди, чиқар экансиз..

Ошхонага кириб овқат қилишга уннаган она чаққонлик билан масаллиқларни артиб тўғрадида, қозондаги ёққа солиб қовурди. Мошни очилтириш учун сув солиб, қизига қараб туришни тайинлади ва эшикка чиқди. «Бугун нима учун чақиртиришди экан-а, яна оилавий келишмовчиликни муҳокама қилсак керак-да», деган хаёллар билан комитет томон йўл олди.

Ҳа, Озода Мирзараҳматова маҳалла комитетининг секретари, Тошкент шаҳар Советининг депутатидир.

Мана ўн уч йилдирки, «Тошкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 5-нон заводининг 8-цехида смена бошлиғи бўлиб ишлаб келяпти. Депутатлик фаолиятини 1980 йилда бошлаган бу камтарин инсон сайловчиларнинг ишончларини оқлашга ҳаракат қиляпти.

Озода опа кишилар ҳаётига, улардан тушаётган аризаларга бепарво қарай олмайди. Унинг куюнчаклиги билан «Бешқайрағоч» массиви территориясидан 7-«э» автобуси қатнай бошлаган эди. Ёзда чанг, қишда лой бўлиб ётадиган айрим кўчаларга эса асфальт ётқизилди. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» номли кинотеатр атрофи ободонлаштирилди. Пиво бари ўрнида чиройли яхна ичимликлар билан савдо қиладиган дўкон очилди.

Назарбек посёлкасида истиқомат қилувчи кўп болали, Улуғ Ватан уруши қатнашчисининг оиласи бир хонадонда яшашга қийналиб қолган эди. Йигирма етти кишидан иборат бу оиладан тушган ариза инобатга олиниб, янги уй билан таъминланди. «Мевазор» маҳалласидаги ўн тўрт кишидан иборат хонадонга ўт тушиб, бир хонада қолиб кетишгани ҳақидаги аризага ҳам ижобий чора кўрилди. Бу албатта Озода опанинг ҳаракатлари самарасидир.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетидаги хатлар бўлимига бириктирилган депутат опа, аҳолидан тушган хатлар билан танишар экан, уларда кўрсатилган камчиликларни тез бартараф этишга, илтимосларни соз бажаришга астойдил ҳаракат қилади. Депутат турли масалалар билан мурожаат этиб келган кишиларнинг ҳар бирига алоҳида муомала қилиши керак, шарт-шароитни, имкониятни тушунтириши керак, унга ёрдамлашиши лозим. Бу эса доимо ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди. Бунинг учун кишида зўр ғайрат-шижоат бўлиши зарур. Озода опа эса кишилар қалбига йўл топа олади. Унинг ғайрати айни тўлиб-тошган. Бу унинг муҳим ютуғидир.

М. ҒОФУРОВА,
ТошДУ студенти.

Наказлар қандай бажариляпти?

Халқ манфаати йўлида

Яқинда КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришда халқ депутатлари Советларининг ролини янада ошириш ва масъулиятини кучайтириш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Қарорда таъкидланганидек, совет жамияти олдида турган вазифаларни ҳал этишга кенг меҳнаткашлар оммасини сафарбар этишда кишиларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондирмоқ учун ҳамма имкониятлардан яхшироқ фойдаланишда улар фаолиятини кучайтириш муҳимдир. Бу ўринда сайловчиларнинг наказлари қандай бажарилаётганлиги ҳам муҳим ўрин тутади. Наказлар меҳнаткашларнинг ўз депутатига берган ва сайловчилар йиғилишларида тасдиқланган амалий таклифи бўлиб, шу округдаги жами ёки кўпчилик аҳолининг умумий манфаатларини ифодалайди.

Ленин район Совети депутатлари бу борада сезиларли ишларни амалга ошириб келмоқдалар. Улар сайловчилардан тушган наказларни иложи борича тез ҳал этишга уринадилар. Чунки бу депутатнинг бурчи — у сайловчиларнинг берган наказларини бажарилишига эришмоғи лозим.

Ўтган ярим йилликда Ленин райони сайловчиларидан 36 наказ тушди. Айни пайтда уларнинг 26 таси амалга оширилди. Бехтерев кўчасининг 3-линияси ободонлаштирилди, Червяков кўчасидаги ҳовли территорияси асфальт қилинди, Т. Шевченко кўчасининг 1-тупигида электр чироқларининг ишлаши яхшиланди, 218-мактабга туташ территория ободонлаштирилди, 4-Қўйлиқ массивида сабзавот дўкони қурилди ва бошқа наказларнинг амалга оширилиши шулар жумласидандир.

Бундан ташқари 2-Отчопар проездига телефон-автомат ўрнатиш, 31-мактаб спорт майдончасини қуриш шу йил амалга оширилади. 1987 йилда эса 2 та наказ —25, 40, 66-автобусларнинг тўхташ жойи, «КОР» клуби қурилиши бажарилади. Учта наказнинг бажарилиши эса мақсадга мувофиқ бўлмаганлиги учун кун тартибидан — назоратдан олинди.

Хуллас, Ленин райони Совети депутатлари КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди қарорларидан келиб чиққан ҳолда халқ фаровонлигини ошириш, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш, меҳнат коллективларида унумдорликни кўтариш, маҳсулот сифатини яхшилаш учун курашмоқдалар. Шу мақсадда районда 14 депутатлик группалари ишлаб турибди. Бу группалар районнинг иқтисодий ва ижтимоий ривожланишига катта ҳисса қўшмоқдалар.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЕЗАДИЛАР

Реал ҳаракат

УЛАН-БАТОР. МХР ташқи ишлар министри М. Дугэрсурэн Совет Иттифоқи ядро портлатишларини ўз ихтиёри билан тўхтатиб туриш муддатини узайтирганлигини тарихий муҳим воқеа, деб атади. Пухта ўйланган бу қадамни, деди у, инсоният Советлар мамлакатининг ядро ҳалокатининг олдини олиш, халқаро хавфсизликнинг кенг қамровли системаси негизларини вужудга келтириш йўлидаги яна бир реал ҳаракати, деб маъқуллаб кутиб олади. Халқаро хавфсизликнинг кенг қамровли системаси КПСС XXVII съездида ишлаб чиқилиб, СССРнинг ташқи сиёсат соҳасидаги бошқа бир қанча ташаббусларида тўлдирилди. Совет Иттифоқи ядро даври реалликларини ҳисобга олган ҳолда олий даражадаги мана шу масъулиятли ташаббусларни қабул қилмоқда.

Жаҳон шаҳарлари ва пойтахтларида

● ПРАГА. Чехословакия — Совет дўстлиги номидаги «Тухораз» (Ўрта Чехия области) қишлоқ хўжалик кооперативида совет қишлоқ хўжалик техникаси куни ўтказилди. Бу хўжаликка республиканинг ҳамма вилоятларидан «Трактор-экспорт» Совет ташқи савдо бирлашмаси Чехословакияга етказиб бераётган машина ва механизмларнинг техникавий имкониятлари билан танишиш учун мутахассислар келдилар. «Дон-1500» дон ўриш комбайни катта қизиқиш уйғотди. Деҳқонлар ана шу замонавий машинанинг юксак унумдорлиги, пишиқ-пухталиги ва тежамли ишлашини муносиб баҳоладилар. Бу кооператив ана шу учрашув учун танлаб олинганлиги бежиз эмас. Хўжалик меҳнаткашлари бир вақтлар буғдойнинг совет навларидан юқори ҳосил олиш юзасидан умумреспублика ҳаракатининг ташаббускори бўлган эдилар.

● ҚОҲИРА. Қуёш энергияси мисрликлар турмушига тобора чуқурроқ кириб бормоқда. Нефть, газ, кўмир каби анъанавий энергетика ресурсларининг запаслари чекланган шароитларда Миср ҳукумати уларнинг ўрнини боса оладиган самарали воситалар изламоқда. Уй-жойлар ва кичик саноат объектларининг томларида қуёш батареяларининг ўрнатилиши одатдаги ҳол бўлиб қолди.

Яқинда МАР энергетика министрлиги мамлакат шаҳарларини ёритиш учун қуёш энергиясидан фойдаланиш лойиҳасини тасдиқлади. Олимларнинг фикрича, кун мобайнида йиғилган қуёш энергияси бутун тунга бемалол етади.

● **АККРА.** Ганада 1983 йилги ёнғинлар чоғида куйиб кетган какаозорларни тиклаш кампанияси авж олдириб юборилди. Какао донини сотиш бошқармасининг раиси Гарри Додунинг маълум қилишича, 46.540 гектар ерга какао кўчатлари ўтқазилган. Шу йил охиригача яна 20 минг гектар унумдор ерга ҳаёт бахш этиш мўлжалланади. 320 минг гектар махсус зона ажратишга қарор қилинди. Бу зона миқёсида янги какао дарахтлари ўстирилади, унга зиён етказувчи касалликларга қарши интенсив кураш олиб борилади. 1990 йил охирига борганда бир йилда етиштириладиган какао донини 300 минг тоннага қадар кўпайтириш мўлжалланади.

● НИКОСИЯ. Бутун Кипр меҳнат федерацияси мамлакат меҳнаткашларига мурожаат қилиб, 1 сентябрда нишонланадиган тинчлик учун кураш касаба союз ҳаракати кунига бағишланган намойишларда актив қатнашишга даъват этди.

КАЛЕЙДОСКОП

Кўҳна ҳаммомлар

Сицилиядан шимолда жойлашган Лепар оролларидаги археологик қазилмалар чоғида кўҳна ҳаммомлар топилди. Бу дунёдаги энг қадимий ҳаммомлар бўлиши ажаб эмас.

Олимлар аниқлашича, иншоот тахминан эрамизгача 1700—1500 йилларга тааллуқлидир. Ўша пайтларда ҳаммом нафақат тозалик воситаси, балки одамлар учрашиб, ўзаро гурунглашадиган жой ҳам бўлган. Қурилишига кўра грекларникига монанд Липар ҳаммомлари олий табақали одамларга хизмат қилган, деб маълум қилади Чехословакиянинг «Недельна правда» газетаси.

Бедарак йўқолган

1981 йили лондонлик Жозеф Жэмилли ҳеч кимни огоҳ этмасдан Дулвич районидаги янги турар жойга кўчиб ўтди. Қариндошлари одат бўйича аввалгига излагандек бўлишди, кейин эса уни батамом эсдан чиқаришди. Мана, яқинда қандайдир жиноятчиларни қидираётган полициячилар вазият тақозосига кўра айнан унинг эшигини бузишга мажбур бўлишди. Ичкарида бундан беш йил илгари вафот этган одамниг склети ётган эди. Буни қарангки, бутун шу беш йил давомида қўшнилардан биронтаси ҳам унинг ҳоли не кечаётганидан хабар олишмаган экан. Ж. Жэмиллининг қайғули қисмати Англияда ҳар йили беиз йўқолиб кетаётган юзлаб кишилар тақдири учун полицияга сабоқ бўлади. Одамлар эса бефарқлик океанида ғарқ бўлишмоқда.

Ҳалима бувининг сабоқлари

(ЯНА САБЗАВОТ САВДОСИНИ ҚАЙТА ҚУРИШ МУАММОЛАРИ ХУСУСИДА)

«Ташплодоовошчпром» улгуржи-чакана савдо бирлашмасининг бош директори Ю. Ш. Ражабов ва Тошкент область Агросаноат комитети мева-сабзавот ва бошқа маҳсулотлар етиштириш бўлимининг бошлиғи А. Т. Кипоренко ўртоқлар бошқа тошкентликлар сингари укроп, петрушка сингари ошкўкларни дўконлардан эмас, балки бозорлардан сотиб олаётганликларини, рўйрост тан олдилар. Шаҳар атрофидаги колхоз ва совхозлар ҳозирча савдо ташкилотларига ана шу маҳсулотни йил бўйи бир текисда етказиб беришга қодир эмас.

Олой бозоридаги ошкўк сотиладиган расталарда Ҳалима бувини яхши танишади. Унинг ошкўки соч толасидек селкиллаб туради. Ҳалима буви эрта баҳордан то кеч кузгача ошкўк сотгани-сотган. Ёзда бу маҳсулот қаторига яна помидор ҳам қўшилади. У олибсотар эмас. Уруш йиллари бу қизча фабрикада ишлаган. Ҳозир қизи ва неваралари билан бирга туради. Уларнинг ўз ҳовли жойи бор. Деҳқончилик қилишиб, бир оз даромад кўришади.

Хўш, Ҳалима буви қандай технологияни қўллаган экан, нега унинг ошкўки сира тугамайди?

— Бўйрадек-бўйрадек ерларга ўн-ўн беш кун оралатиб ошкўк экаман,— деди у. — Биринчи бўлакдаги ошкўкни қирқаман, шундан кейин иккинчисига ўтаман. Охирги бўлакка ўтгунимча биринчисидаги етилиб қолади.

Ҳалима буви рисоладагидек ишлаб, босқичма-босқич ҳосил етиштираяпти. Колхоз, совхозларимизда эса укроп ва петрушкани бирваракайига катта майдонларга экмоқдалар. Шу тарзда бу экинлар ҳосили бўйича планларни бажармоқдалар. Ҳосилни йиғиб-териб олишни жўрттага пайсалга солмоқдалар, ахир план тонна билан белгиланган-да! Шу боисдан ҳам дўконларга бир қулоч, ярим қулочли укроплар, қаричласа бўладиган петрушкалар келмоқда. Уларни боғ-боғ қилиб, килограммлаб сотишяпти.

Область Агросаноат комитетида ошкўкларга харид нархлари оширилган бўлса ҳам ҳанузгача улар колхоз ва совхозлар учун фойдасиз бўлиб қолаётганини айтишди.

Хўш, Ҳалима буви нега фойда кўраяпти-ю, хўжаликлар бунинг акси? Бу саволга барибир жавоб бериш керак. Қишлоқ хўжалиги учун фойдасиздек кўринган ҳар қандай экинни етиштиришни биз хусусий кишилар қўлига бериб қўймаслигимиз керак. Эҳтимолки, нархлар ҳақида бош қотириш, бирон бир прогрессив технологияни қўллаш лозим бўлар. Бошқа республикалардаги дўстларимиз тажрибасидан ўрганса арзийдику. Масалан, Болтиқ бўйида янги узилган ошкўк ҳам консерваланган ва қуритилган ҳолда сотиляпти.

Ёзда жуда харидоргир бўлган помидор етиштириш ва уни сотишда ҳам анча мунча муаммолар бор. Яна ўша Ҳалима буви растасига борайлик. Пештахтадаги помидорлар ёқутдек ялтираб кўзни қамаштиради. Буларни «Ташплодоовошчпром» улгуржи-чакана бирлашмасининг магазинларидаги помидор билан солиштириб ҳам бўлмайди. Бу ерда йирик-йирик помидорлар 50 тийиндан, ундан сал берироғи 30 тийиндан, эзилганлари, яъни қозонга солинадиган ёки хонаки помидор шарбати тайёрлашга кетадигани эса 10 тийиндан сотилмоқда.

Ҳалима буви давлат стандартидан бехабар, нарх-наво қонуниятларини ҳам билмайди. Олой бозорида қанчадан-қанча авлодлар, қанчадан-қанча одамлар пештахта олдида туриб, харидорлар билан муомала қилишган. Шунга яраша тажриба тўплашган. Бу тажрибанинг мағзи нимада? Харидоргир мол—қиммат, берироғи арзонроқ, эзилганини эса нес-нобуд бўлмаслиги учун харидор қанча сўраса шунчага бериб юборавер...

Давлат стандартларига кўра сабзавотлар навларга бўлинмас эди. Озиқ-овқат программаси қабул қилинганидан кейин қишлоқ хўжалик маҳсулотининг товар сифатини ошириш мақсадида стандартларни ўзгартириш тўғрисидаги масала пайдо бўлди. Бу борада анчагина ишлар қилинди. Помидорлар ва бодринглар учун янги стандартлар қабул қилинди, 1 сентябрдан бошлаб картошка, карам, лавлаги учун давлат стандарти ўзгаради. Ана шу стандартларга ўтиш учун яхши тайёргарлик кўриш, маҳсулотни қадоқлаш масаласини ҳал этиш керак.

Ўз вақтида саноат моллари савдосида қандай камчиликлар ва нуқсонлар содир бўлган бўлса, ҳозир мева-сабзавот маҳсулотлари савдосида ҳам ана шундай қусурлар учрамоқда. Ҳали яқин-яқингача халқ учун моллар ишлаб чиқараётган саноат корхоналари савдо ташкилотларига ўз «ҳукмронлигини» ўтказиб, ишлаб чиқариш осонроқ бўлган, аммо сотиш қийин бўлган маҳсулотларни тиқиштирар эдилар. Миллион-миллион сўмлаб зарар кўрилганидан кейин аҳолининг эҳтиёжи бош масала деган хулосага келинди. Шундай бўлиши табиийдир. Ҳамонки, маҳсулот сотилмаётган экан, уни тайёрлашнинг ҳожати йўқ. Шундай қилиб, савдонинг «тили» узун бўлиб қолди. Мева-сабзавот маҳсулотларини сотаётган савдо ходимларининг эса тили «қисиқроқ». Ҳозирча колхоз ва совхозлар нимаики етиштирган бўлсалар шуни савдо ташкилотларига тиқиштирмоқдалар. Тошкентликлар шаҳардаги бозорларда редиска сезони тугаётганида «Ташплодоовошчпром» дўконларида редиска пайдо бўлишини яхши биладилар. Бодринг ҳам бирлашма магазинларига кечикиб келади. Шу йил май ойининг охирида «бодринглар бошига нене кўргиликлар тушмади» дейсиз. Бозор пештахталарида жимжилоқдек келадиган бодрингларнинг ҳар килограмми 80 тийиндан сотилаётганида, бизга маълум улгуржи-чакана савдо бирлашма магазинлари пештахталарида сўлиб қолган сариқ бодрингларнинг килосига 1 сўму 16 тийиндан нарх қўйилган эди, 1 июнга қадар бу нархни ҳеч ким тушира олмади.

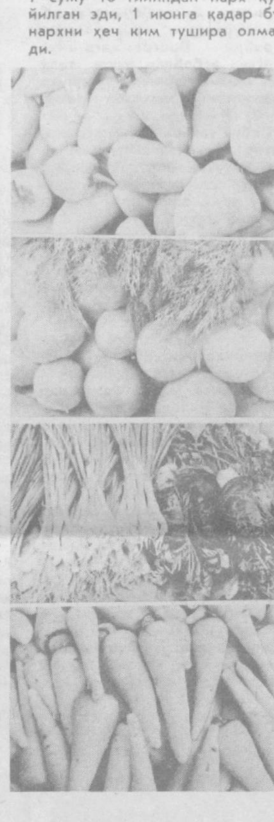

Ёки яна бир мисол: Орджоникидзе районидаги хўжаликлар ўз маҳсулотини Тошкентнинг Ленин, Куйбишев, Киров, Ҳамза районларига жўнатмоқда. Июннинг дастлабки 20 кунида, яъни айни сабзавот мавсумида бу хўжаликлар 1785 тонна ўрнига фақат 575 тонна помидор жўнатдилар. Шу 20 кун ичида келтирилган 3630 тонна сабзавотнинг 2140 тоннаси пиёз эди. Савдо ташкилотларининг қўли калталик қилиб қолди. Пиёз сота бошлашди. Тошкентдаги ана шу районларнинг аҳолиси эса турли-туман сабзавотларни бозорлардан сотиб олди.

Таъминотдаги узилиш планлаштирувчи органлар, колхоз ва совхозлар аҳоли эҳтиёжини йилнинг ойларига қараб режалаштирмаганликлари оқибатида рўй берди. Мўл ҳосил етиштириш билан бир қаторда маҳсулотни истеъмолчиларга муайян муддатларда етказиб бериш ҳам хўжаликларнинг бурчидир. Махсус қишлоқ хўжалик маълумотига эга бўлмаган кишилар асосий ишларидан бўш вақтларида пленка ёпилган, иситилмайдиган теплицаларда ҳафсала билан ишлаб ҳосилни 8 март ёки 1 май байрамига етказиб бермоқдалар. Бошқача айтганда бу маҳсулотлар эҳтиёж катта бўлган байрам арафаларида етиштирилмоқда ва табиийки, юқори нархларда сотилмоқда.

Сиз билан бизнинг пешона теримиз орқали топилган пул учун курашда, яъни харидор учун Ҳалима буви ва унинг пештахта ёнидаги шериклари ҳозирча ютиб чиқмоқдалар. Улар пештахтага сифатли молни ҳаммадан олдин қўядилар ва нарх-навони ўзлари белгилайдилар. Дарҳақиқат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Тошкент шаҳри аҳолисини мева ва сабзавот билан таъминлашни яхшилаш тўғрисидаги махсус қарори чиққанидан кейин кўкат сотувчиларнинг иши анча орқага кетди. Ҳозир шаҳар бозорларида давлат савдосининг улуши 15 процентни ташкил этади. Бу ўтган йилдагига нисбатан икки баравар кўпдир.

Бу ишда партия ва совет органларининг диққат-эътиборини сира-сира сусайтирмаслик керак. Калинин район партия комитетида ташкилий ишнинг яхши тажрибаси тўпланган. Райкомнинг биринчи секретари Ю. А. Ҳайдуров шанба ва якшанба кунлари эрта тонгда Бешёғоч бозорига келиб, район хўжаликлари қандай маҳсулотларни қанча олиб келганликларини шахсан ўзи текширади. «Ташплодоовошчпром» ходимлари молни қабул қилиб олиб, пештахта ёнига келадилар ва савдони бошлаб юборадилар. Ана шунда бозорга хусусий мол билан келганларнинг қўли калталик қилиб қолади. Чунки район хўжалигида етиштирилган мева тўғридан-тўғри харидорга тортиқ қилинади. Калинин районидаги сабзавоткорлар таклиф ва мулоҳазалар дафтарини тутганларида юз-юзлаб харидорлар миннатдорлик сўзларини ёзиб қолдирган бўлур эдилар.

Эндиликда бошқа районлар ҳам ўз маҳсулотларини колхоз бозорларига олиб келмоқдалар. Полиз экинлари яхши кетяпти. Бу йил қовун, тарвуз экилган майдонлар ўтган йилдагига нисбатан 756 гектар кенгайди. Умуман сабзавот етиштиришни 8 минг тонна кўпайтириш мўлжалланмоқда. Бу қўшимча маҳсулот такроран экиш, ҳосилдорликни ошириш эвазига олинади.

Савдо ташкилотлари ҳам ишларини қайта қурмоқдалар. Бу йил 13 магазин қурилди, ҳаммаси бўлиб эса 39 та магазин қурилиши керак. Лекин бу билан шаҳарни сабзавот билан таъминлаш муаммосини бутунлай ҳал этиб бўлмайди. Нормаларга кўра, Тошкент мева-сабзавот маҳсулотларини реализация қилиш учун 15,5 минг квадрат метр савдо майдони етишмайди. Уй-жойлар нокомплект қурилаётганлиги аҳоли таъминотига таъсир этмоқда. «Ташплодоовошчпром»нинг дўкони очилмаган микрорайонлар ҳам бор. Шу асnoда Ҳалима буви сингари кишилар агросаноат ходимларига ишчанлик, уддабуронлик ва ишнинг кўзини билишдан сабоқ бермоқдалар. Улар гавжум жойларда, автобус, трамвай, троллейбус бекатлари ёнида туриб, савдо қилмоқдалар. Бу ишдан қайтаётган одамлар учун жуда қулай: бозорга кириб овора бўлмай, йўл устидан бир боғлом петрушка, саримсоқ пиёз, бир кило-ярим кило помидор сотиб олмоқдалар.

Агросаноат ходимлари ҳам шундай чапдастлик ва уддабуронлик билан иш юритишлари, шаҳардаги гавжум жойларни эгаллаб, сабзавот савдосини уюштиришлари керак. Эҳтимол, кечгача савдо қилиш шарт эмасдир. Аммо харидорнинг қадамини пойлаш шарт. Бундай хизмат учун тошкентликлар фақат раҳмат дейишлари турган гап. Кишинев шаҳрида неча юзлаб дўкончалар очиб, аҳолини мева ва сабзавот билан таъминлаш масаласини ҳал этаолдиларку, ахир.

Тошкентликларни мева, сабзавот маҳсулоти билан таъминлаш ҳақида гапириб, адолат юзасидан, шу йил мобайнида анча иш қилинганлигини айтиш керак. Буни тошкентликлар ҳам сезиб турибдилар. «Ташплодоовошчпром» улгуржи-чакана савдо бирлашмасининг бош директори Ю. Ш. Ражабов ва Тошкент область Агросаноат комитети мева-сабзавот ва бошқа экинлар етиштириш бўлимининг бошлиғи А. Т. Кипоренко, буни ишонарли далиллар билан тасдиқлайдилар. Янги фирма магазинлари очилди. Сабзавотлар экиладиган майдонлар ўтган йилдагига нисбатан 3240 гектарга ортди, пленка остида маҳсулот етиштиришга мўлжалланган майдонлар 1,7 баробар кенгайди. Маҳсулот турлари кўпайди. Бундан икки йил аввал ана шу рақамларни катта ютуқ деб баҳолашлари мумкин эди. Биз ҳаммамиз сингари улар ҳам ўзгардилар. Тантанавозлик ўрнини аниқ-пухта таҳлил, ўзига ва ўз ўртоқларига юксак талабчанлик эгаллади. Қайта қуриш суст, ҳадиксираб бораётганлигидан улар норозилар. Ўтирган ўриндан қимирлаши қийин бўлган одамлар ҳали ҳам бор, улар янгиликни қабул қилмаяптилар, ўзгаришлардан, дадил новаторларча ечимлардан чўчимоқдалар, кечаги кун билан қаноатланиб қолмоқдалар.

Т. ДАГЖИ,
ЎзТАГ мухбири.

Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг асосий йўналишлари лойиҳасини муҳокама қиламиз

Ҳаёт тақозоси

КПСС Марказий Комитетининг «Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг асосий йўналишлари лойиҳаси»да олий ва ўрта махсус мактаблар тайёрлаган мутахассис кадрлар социалистик қурилишнинг, мамлакатимиз ҳозирги қудратли иқтисодий, илмий-техникавий ва мудофаа потенциалини барпо этишнинг мураккаб вазифаларини муваффақиятли адо этишга имкон берди. Қисқа муддат ичида кўп миллатли халқ зиёлилари тайёрланди, улар моддий ишлаб чиқаришни, маънавий соҳаларни ривожлантиришга, халқнинг билим ва маданий савиясини оширишга катта ҳисса қўшдилар. Бироқ, шу билан бирга, кейинги вақтларда мутахассис кадрларни тайёрлашда ва улардан фойдаланишда ҳал этилмаган муаммолар кўзга ташлана бошлади, дейилган.

Ана шундай камчиликлардан бири қилиб маҳкамачилик манфаатлари деб, бир хил мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлашни кўплаб ўқув юртларига сочиб юборилганлиги кўрсатилган. Географ кадрлар тайёрлашда ҳам, бизнингча, бу камчилик мавжуд. Республикамизда географ ўқитувчилар университетларнинг география факультетларида, педагогика институтларида тайёрланади. Барча олий ўқув юртларини ҳам малакали мутахассис кадрлар билан яхши таъминланган деб бўлмайди, бунинг устига кўпчилик педагогика институтларида, хусусан областлар педагогика институтларида ўқув материал базаси ҳам етарли эмас. Шуларни ҳисобга олиб, географ ўқитувчи кадрлар тайёрлаш республиканинг мутахассис кадрлар етарли бўлган йирик олий ўқув юртларида марказлаштирилса, фойдали бўлмасмиди? Чунончи Тошкент Давлат университети, Самарқанд Давлат университети, Нукус Давлат университети, Тошкент, Фарғона педагогика институтларида шундай қилинганда тайёрланаётган ўқитувчи кадрлар сифати ҳақида ғамхўрлик қилиш имкони ҳам кенгаяр эди.

Кадрлар тайёрлашни йирик олий ўқув юртларида марказлаштириш лойиҳада олға сурилган яна бир вазифани, яъни студентларнинг илмий тадқиқотларида, реал лойиҳа ва конструкторлик ечимларида албатта иштирок этиши ва ижодий тафаккурни ривожлантиришнинг асосий воситаларидан бири бўлиб қолиши керак, деган кўрсатмани амалга оширишга имкон беради.

Амалий ишларни, семинар ва лаборатория машғулотларини 15 кишигача бўлган группаларда ўтказишга ўтиш ҳақидаги кўрсатма жуда ўринли. Дала шароитида ўтказиладиган ўқув практикалари ҳам шундай группаларда олиб борилиши лозим. Бунда дала практикасининг сифатигина кўтарилиб қолмасдан, студентларнинг техника хавфсизлиги масаласи ҳам енгиллашар эди.

Студентларнинг иқтисодий маҳорат кўникмаларини, меҳнат коллективларида ташкилотчилик ва партиявий ишлар асосларини эгаллашда практиканинг ролини ошириш зарур, деб кўрсатилган лойиҳада, Давлат университетлари география факультетларининг 1981 — 1986 ўқув йилидан жорий этилган ўқув планида педагогик практика соатлари анча кўпайтирилди ва бундай практика I курснинг иккинчи семестридан бошланадиган бўлди. Бу жуда яхши. Бунга қўшимча сифатида бўлғуси педагог студентларнинг III ва IV курсдан кейинги ишлаб чиқариш практикасининг бир қисмини пионер лагерларида вожатий ва тарбиячи сифатида ўтасалар янада фойдали бўлур эди.

Олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг асосий йўналишлари лойиҳасида «Олий ва ўрта мактабни сифат жиҳатидан янги даражага олиб чиқиш, университетлар фаолиятини бутун чоралар билан яхшилашни тақозо этади... Университетларнинг илмий-педагогик коллективлари умум таълим ва ҳунар мактаби учун юқори малакали ўқитувчилар тайёрлаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилишлари керак», дейилган. Ана шуларни ҳисобга олиб, Давлат университетларида ўқитиш методикаси кафедралари ташкил этилди. Бу кафедралар олдига олий ва ўрта мактабларда ўқитишнинг энг самарадор методларини яратиш ва ўқитишга жорий этиш вазифаси қўйилган. Бу кафедралар ҳозирча янги, қилинадиган ишлар кўп. Улар келажакда ўқитиш методикаси соҳасида йирик ўқув тадқиқот марказларига айланиши кўзда тутилган. Бу кафедралар аъзоларининг илмий фаолияти хусусий фанларни ўқитиш методикаси масалаларини тадқиқ этишга йўналтирилади.

Олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг асосий йўналишларида «Университетлар илмий билимларнинг энг янги йўналишларини бирлаштириб, мамлакатнинг илмий-назарий потенциалини тобора кўпроқ даражада мустаҳкамлаши, тегишли регионларни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга таъсир ўтказиш, илм-фан, маданият ва коммунистик тарбиянинг чинакам марказларига айланиши зарур», дейилган. Ҳақиқатан ҳам университетлар энг илғор кадрларни тайёрлаб бериши керак. Университетларни битириб чиққан кадрлар ҳозирги вақтда турли соҳаларда — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтларида, ўрта ва олий мактабларда меҳнат қилаяпти. Эндиликда мактаб ислоҳотига мувофиқ бошланган олий педагогик таълимни қайта қуриш ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашни, уни мустақил ишлашга тайёрлашни янги даражага кўтариши лозим бўлган ўқитувчи кадрлар тайёрлашни бутун чоралар билан яхшилашда университетлар ўз ҳиссаларини — ҳам миқдор, ҳам сифат жиҳатидан оширишлари лозим.

Ўқитувчи-педагогларнинг бошқа касб эгаларидан фарқ қилувчи бир қанча профессионал жиҳатлари мавжуд. Ана шуларни ҳисобга олиб, биз қуйидагиларни таклиф этмоқчимиз.

Биринчидан, ўқитувчининг билим савияси жуда кенг бўлиши, бунинг учун кўп ўқиши керак. Мамлакатимизда жаҳон фани ва маданиятининг турли соҳаларига оид материаллар рус тилида энг кўп нашр қилинади: улар билан ўз вақтида танишиб туриш учун ўқитувчилар дўстлик тили — рус тилини пухта эгаллаган бўлишлари лозим. Бунинг учун ўқитувчи тайёрловчи ўқув юртларида рус тили ўқитишни кўпайтириш ва янада яхшилаш лозим.

Иккинчидан, ўқитувчи қайси фандан дарс бермасин ўта саводхон бўлиши керак. Шуни ҳисобга олиб, ўқув планига, қисқароқ бўлса ҳам, она тили курси киритилса ёмон бўлмасди.

Учинчидан, ўқитувчилик касби нотиқликни талаб этади. Ўқувчиларга сингдирилиши лозим бўлган билимлар оддий тилда, тушунарли қилиб берилиши керак. Шуни ҳисобга олиб, ўқув планига махсус нутқ маданияти ва техникаси ҳамда мантиқ курсларини киритиш мақсадга мувофиқдир.

Тўртинчидан, ўқитувчилар моҳир ташкилотчи бўлиши ва ташкилотчилик касбини ўқувчиларга ўргатиши лозим. Шуларни ҳисобга олиб, бўлғуси педагог-студентлар масалаларни мустақил ҳал қилишга ўрганишлари керак. Бунинг учун уларга кўпроқ мустақиллик бериш айни муддао бўлади. Масалан, ётоқхоналардаги тартиб-интизомни бошқаришда, илмий тўгараклар, конференциялар ташкил этиш ва олиб боришда, студентларнинг қурилиш ҳамда қишлоқ хўжалиги отрядлари ишларини бошқаришда маъмурият, партия ва комсомол ташкилотларининг муайян назоратида ишларни мустақил бажаришлари мумкин.

П. ҒУЛОМОВ,
география фанлари кандидати, доцент.

Жонажон Ватан бўйлаб

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ИВАНОВО

«ОТЭРА» деган янги химиявий маҳсулот замонавий автомобилларнинг совитувчи суюқлиги — ишлатилган антифризнинг хизмат муддатини узайтиришга ёрдам беради. Иваново «Химпром» бирлашмаси шу маҳсулотни ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Моторни совутиш системасига бир литр шу суюқлик қуйилса кифоя: антифриз йўқолган хусусиятларини яна тиклайди. Бу корхона коллективи кейинги икки йил ичида ўзлаштирган бешинчи янгиликдир. Беш йиллик охирига бориб бу ерда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш қарийб бир ярим баравар кўпаяди.

«Пирамида» ҳужжатли фильми Москвадаги халқаро кинофестивалда ўтган йили олтин медалга сазовор бўлди. У Москва циркининг артисти Валентин Иванович Дикуль тўғрисида ҳикоя қилади.

В. Христофоров фотоси.

ХАРЬКОВ

Харьковлик мутахассислар ва ленинградлик олимлар биргалашиб яратган лазер приборлар ер ости йўлакларини қазишни тезлатади. Россия федерацияси, Украина ва Қозоғистон кончилари учун «Точприбор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси шу приборларни тайёрлаб берди. Янги аппаратлар аввалгиларининг қарийб ярмича енгил, электр-энергиясини анча кам истеъмол этади.

ТАЛЛИН

Сув ости археологияси ҳаваскорларининг Эстонияда биринчи халқаро экспедицияси Кихну ороли яқинида 15 метр чуқурликда ғарқ бўлган кемани топди. У Голландиянинг «С. С. Нордвийк» кемаси бўлиб чиқди. Фашистлар уни 1944 йил февралида қўлга тушириб мамлакатимизга қарши уруш ҳаракатларида фойдалангандилар. Аммо орадан ярим йил ўтгач, Болтиқ денгизчилари душман кемасини ғарқ этгандилар. Ҳаваскор археологлар сув тагидан кема қўнғироғини кўтариб чиқдилар. Унда «С. С. Нордвийк» деган битик сақланган.

Бу йил Тюменга асос солинганига 400 йил тўлади. Бугунги кунда у областда майдони жиҳатидан энг катта шаҳардир. Тюмень Сибирнинг йирик иқтисодий ва маданий марказидир.

СУРАТДА: Тюмень область ижроия комитетининг биноси.

И. Сапожков фотоси.

Пойтахт музейларида

Халқ рассомига бағишлаб

Республикамизнинг кекса мўйқалам усталаридан бири, Ўзбекистон ССР халқ рассоми Надежда Кашина туғилган кунга 90 йил тўлди. У яратган портрет, натюрморт, манзара, ғоявий мазмунга эга бўлган тематик картиналарда шу кунги ҳаётимиз, замондошларимизнинг ўй-кечинмалари ўз аксини топган.

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг республика тасвирий санъати бўлими залида рассом ижоди намуналаридан тузилган экспозиция ташкил этилди. Рассомнинг меҳнати тараннум этган «Тушки дам олишда», «Ҳосил», «Фарҳод ва Ширин», муҳаббат мавзуидаги «Мажнун саҳрода» манзарали асари шунингдек, «Самарқанд маликаси», «Доира чалаётган қиз» портрети сингари асарлари экспозициянинг асосий қисмини ташкил этади.

Янги кинолекторий

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида ташкил этилган кинолекторийнинг фаолиятига ўн йилдан ошди. Музейнинг барча ташрифчилари санъатга оид ҳужжатли фильмлардан мамнун бўлишмоқда. Шу давр ичида намойиш этилган фильмлардан Мисрнинг қадимги санъатига бағишланган «Тутанхамон», машҳур италиян рассоми Леонардо да Винчининг «Жиаконда», Совет рассомлари «Владимир Маяковский кўргазма очади», «Рассом Ромадин», «Ака-ука рассом Ткачевлар», «Абдулҳақ Абдуллаев», «Валентин Фадеев», «Ўрол Тансиқбоев», «Чингиз Аҳмаров» каби фильмлар санъат мухлисларига ҳозирги кунга қадар ҳам манзур бўлмоқда.

Яқинда эса музейда мактаб ўқувчилари учун янги кинолекторий иш бошлади. Рангли тасвирларда намойиш этилаётган «Юлдузча» номли ҳаваскор рассомлар ижодидан ташкил топган фильмлар тўплами, «А. Саврасов», «Репин Лев Николаевич Толстой суратини чизмоқда», «Рассом Иванов, Айвазовский Арманистонда», «Рассом А. Пластов» ва бошқа фильмлар ёш санъат мухлисларида қизиқиш уйғотмоқда.

М. АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи ходими.

«Мен врач деган юксак номни олиб, врачлик фаолиятимни бошлар эканман, тантанали равишда қасамёд қиламан:

бутун билимимни ва куч-қувватимни инсон саломатлигини сақлаш ва яхшилаш учун, касаллигини даволаш ва олдини олиш учун сарф этаман; жамият манфаатлари талаб қилган ҳамма ерда ҳалол меҳнат қиламан; медицина ёрдами кўрсатишга доим тайёр тураман, касалга меҳрибон ва ғамхўр бўламан, врач сақлаши керак бўлган сирни сақлайман; медицина соҳасидаги билимимни ва врачлик маҳоратимни тинмай такомиллаштириб бораман; ўз меҳнатим билан медицина фани ва практикасини ривожлантиришга ҳисса қўшаман; агар лозим бўлиб қолса, касални тезроқ соғайтириш тўғрисида ўз касбдош ўртоқларимга маслаҳат сўраб мурожаат қиламан ва ўзим ҳам маслаҳат ва ёрдамимни улардан ҳеч қачон аямайман; ватан медицинасининг олижаноб традицияларини сақлайман ва ривожлантираман; ўзимнинг барча ҳаракатларимда коммунистик ахлоқ принципларига амал қиламан; совет врачининг юксак бурчини, халқ олдидаги ва Совет давлати олдидаги масъулиятини ҳамиша эсда тутаман; бутун ҳаётим давомида бу сўзларга содиқ қоламан деб, қасамёд қиламан».

(СОВЕТ ИТТИФОҚИ ВРАЧИНИНГ ҚАСАМЁДИ).

Сиз бунга нима дейсиз?

Ёки лоқайд бир кимса ва олижаноб шифокорлар ҳақида

Беролмасанг биров дардига дармон,
Жафо билан бўлма дард узра чипқон.
Носир ХИСРАВ.

Кўҳна медицинанинг отаси Гиппократ: «Табобат ҳамма санъатлар ичида энг олижаноб санъатдир», деган. Шундай. Шифокорлик олижаноб санъат, жуда фахрли касб. Одамлар шифокорларни жонкаш-жафокаш, меҳрибону ғамхўр деб бежиз айтишмайди. Инсонга бир марта бериладиган ҳаётга хасталик тажовуз қилганда шифокор доим халоскор бўлиб, умрни ҳимоя қилади, дардга малҳам, жонга дармон топади. Шунинг учун олижаноб шифокорларга чин ихлос қўйиб, эътиқод билан уларни эъзозлаймиз. Аммо гулзор ичида алаф ўсиб қолганидек, шу фидойи инсонлар орасида шундайлари ҳам учрайдики, бир ёмоннинг касри мингга уриб кетиб, кўпчиликнинг юзини шувит қилади, уятга қолдиради, совет врачининг ғоят олижаноб қасамини бузади, муқаддас Гиппократ қасамига шак келтирган бўлади.

Дард билан, юрак фиғони билан ёзилган қўлимиздаги мактубда лоқайд кимсанинг қилмиши ва бир неча шифокорларнинг матонат билан жасорат кўрсатганликлари ва уларнинг фидойиликлари баён этилган:

«Совуққон бир врачнинг лоқайдлиги туфайли бир йилга яқин вақтдан бери дард тортиб, ўзимдан ўтиб, ўзим билиб азобланаётганим учун шу хатни ёзишга мажбур бўлдим. Врачнинг мудҳиш қилмишини ошкор қилмоқчи бўлганимни ойимларга айтган эдим, қаршилик билдириб, ҳатто мени болам эмассан, дейишгача бораяптилар. Аммо мен бу воқеани айтмасам бўлмайди, токи баъзи шифокорларда бу иллат давом этиб, мендан бошқа одамларнинг ширин умрига оғу тушмасин.

Кўнгилсиз воқеа бундай бўлди.

Шаҳноза исмли қизимиз Акмал Икромов районига қарашли кўптармоқли касалхонанинг туғруқхонасида дунёга келди. Врач «1985 йил 13 октябрь» деб ёзиб қўйди. Орадан ўн икки кун ўтди. Фарзандим туғилган кундан менда пайдо бўлган сурункали санчиқ ҳамон давом этарди.

Она-бола туғруқхонадан чиқиб кетдик. Санчиқ ҳеч тўхтамасди. Иккинчи меҳрибон онам — қайнонамнинг олдиларида икки ойгача букилиб, инқиллаб гўдакдек атак-чечак қилиб юрдим. Врач тавсия этган муолажа бўйича нур (УВЧ) ҳам, иссиқ ҳам фойда бермади. Кундуз ҳаловатим, тунда роҳатим қолмади, ўтириб — ўтиролмайман, юриб — юролмайман. Оғриқ бутун аъзоитанамни зирқиратиб, ларзага соларди, танҳо қолсам нега бунақа дардга чалиниб қолганимга ўксиб-ўксиб йиғлардим. Касалим зўрайиб кетавергач, иккала онам келишишиб, отамнинг уйига олиб боришди. Бу ерда ҳар куни уч маҳал пенициллиндан укол олиб ётсам ҳам санчиқ тобора зўрайиб, аламдан бақириб юборавердим. Шу йилнинг январь ойи ўрталарида қувватдан қолиб, рангим сарғайиб кетди: «Умрим тугаяптими, Шаҳноза ҳаётда ёлғиз қоладими!.. Йўқ, мен ўлмаслигим керак, яшашинг керак, Фотима», деб ўзимга- ўзим далда берардим.

Ниҳоят бўлмади. Ота-онамлар мени операция қилиб, ўз қўли билан тиккан хирург Гулсара Янгиевани уйга илтимос қилиб чақириб келишди. У мени обдон текшириб, бепарвогина мана бундай насиҳат қилди:

— Аёл киши ҳамиша ўзини тетик тутиши керак. Бу, бояги мен айтган тромбофлитда. Бу кўпчилик аёлларда туққандан кейин пайдо бўлади. Парво қилмаслик керак. Ўтиб кетади. Фақат оёқни иссиқ тутиб, баланд қўйиб ётиш керак.

Мен дарддан тўлғонаяпман-ку, врач аёл ўта бепарволик билан мағрурона юриб чиқиб кетди.

Яна врачлар маслаҳати билан муолажалар қилдик, бўлмади, икки ой азоб чекиб, қон-қон йиғлаб ётдим, ниҳоят ота-онамлар мени республика пуллик клиникага олиб боришди, гинеколог-хирург зийраклик билан текшириб кўрди-да, 1-шаҳар клиник касалхонасининг хирургия бўлимига йўлланма ёзиб берди ва қатъий тайинлади:

— Зудлик билан, ҳозироқ боринглар. Шиш ёрилиб кетиши мумкин. Ёрилиб кетгудек бўлса... кечирасизлар, оқибати ёмон бўлади.

Бу гап нордонроқ бўлса ҳам одилона айтилгани қанот бағишлади. 1-шаҳар клиник касалхонасида навбатчи врач-хирург Тамара Николаевна Куликова қабул қилди. Ажойиб бу шифокор жон куйитиб шу қадар тез ҳаракат қилдики, шикаста дилимдан офарин айтдим. У дардимни аниқлаб, дарҳол рентген кабинети бошлиғи билан телефон орқали боғланди. Бир соат орасида етти марта ҳа, етти марта турли хил рентген суратини олишди. Шундан сўнг менга бир неча оқ халатли шифокорлар парвона бўлишиб, Тамара Николаевна Куликова операция қилди. Шу ўринда касаллик тарихи варақамдан кўчирма келтираман: «Бадандаги бегона жисмни жуда катта қийинчилик билан олиб ташланди. Игнанинг узунлиги етти сантиметр. Бемор касалхонага ётқизилди».

Касалхонада ўн беш кун гоҳ ҳуш, гоҳ беҳуш бўлиб ётдим. Кундузи дадамлар, кечаси ойим сурункасига тепамда навбатчилик қилишди. Санчма оғриқ, чап оёғимнинг сурункали томир тортишиши азобларимга азоб қўшиб оғриқ берди... Шифокор касбини улуғлаётган врачлар, санитаркалар, медицина ҳамширалари атрофимда парвона бўлишди, антибиотиклар беришди, қанчалаб уколлар қилишди, иссиғим 39—41 даражадан тушмади. Орадан йигирма кунлар ўтгач, меҳрибон ҳамширалар тузалиб қолаётганимдан қувонишиб каталка-аравачага ўтирғизиб хирургия бўлими ҳовлисига олиб чиқишди.

Ўттиз беш кун деганда врачлар уйга рухсат беришди. Машинага ўтираётганимда бир ҳамширанинг дугонасига мен ҳақимда айтаётган гапини эшитиб қолдим: «Укол игнаси балдоғи билан ичида занглай бошлаб, қони айнишга ўтган эди-я... Умри узоқ экан, бечора тузалиб кетди...». Бу гапни эшитиб жойимда қотиб қолдиму, баданимни муздек тер босиб кетди.

Ҳозир уйдаман, даволанишни давом эттираяпман, қўлтиқтаёқда судралиб-судралиб юраман-да, йиғлайман. Олти ойга тўлмаган қизим Шаҳноза она сутидан ҳам маҳрум бўлиб қолди.

Холисанилло айтинг-чи, шунча азоблардан кейин жароҳатим ичига шприц игнасини бепарволик билан қўшиб тикиб юборган хирург Гулсара Янгиевани кечириш мумкинми!!! Онам бечора мен билан баравар азоб тортиб, ҳамма воқеанинг гувоҳи бўла туриб: «Жон қизим, хато ҳаммада ҳам бўлади, ҳурматингни қилиб касалхонага уч марта бориб узр сўради, кечиргин», дейдилар, яна: «Врачларнинг иши оғир, жуда оғир, бунинг устига мен ҳам ўша туғруқхонада у билан бирга ишлайман, яхши бўлмайди», деб илтижо қиладилар.

Ҳақ гап. Врачларнинг иши оғир, машаққатли, бироқ шарафли иш! Хирург Гулсара Янгиева касалхонага келиб узр сўради, шунда баданимдаги қон қотиб қолгандек бўлди, индамадим. Кейин улар дадамнинг уйига боришибди. Шундан кейин Гулсара Янгиеванинг якка ўзи икки марта келди, кечирим сўради. «Менинг олдимга келманг» дедим. Тўғри-да! Яхши ҳамки тирикман — сирини ёпиш учун мажбуран узр сўраб келди. Ҳаётдан кўз юмиб кетганимда кимдан узр сўрарди.

Онажоним хафа бўлмасинлар, лоқайд врачнинг бундан кейин бошқа беморларга зиён-заҳмати етмасин, ҳамма бундан огоҳ бўлсин деб тортган азобларимни батафсил ёздим ва ошкор этишга қалбимда мажбурият ҳис қилдим. Фотима Хўжаева, Октябрь район, Улфат кўча, 41-уй».

Нақл қиладиларки, бир нодон бир шода марваридни денгизга сочиб юборса, уни олиб чиқишга минг доно азият чекар эмиш. Бир хирургнинг шошма-шошарлик билан ўз ишига беписанд қарагани туфайли қанча фидокор шифокорлар, ҳамширалар, ота-оналар, ишхоналар, дўст-биродарлар жони ҳалак бўлди, қанча асаблар таранг тортилиб, хастанинг қанча асаблари узилди, қанчалаб давлат маблағи кетди. Бемор ёзганидек, яхши ҳамки давлатимиз учун энг қимматли — инсон ҳаёти моҳир врачлар қўли билан сақлаб қолинди. Бироқ, дунёга янги келган қизалоқнинг она сутидан бебаҳра бўлиб қолишига ҳам врачнинг лоқайдлиги панд берди. Бир инсон фарзандининг ногиронлигига ҳам хирургнинг қўллари сабаб бўлди.

Биз биламизки, шифокор-хирургнинг меҳнати заргарнинг меҳнатидан минг эмас, миллион марта машаққатли ва нозик. Бир доно шу ҳақда бундай деган экан: «Моҳир жарроҳда бургутнинг кўзи, шернинг юраги, аёлнинг қўли бўлиши керак». Бепарволик ва ўз касбига манманлик эса бу фазилатларни емириб ташлайди, хирург Гулсара Янгиева мана шуни унутиб, инсон қалбига жароҳат солди, тузатиб бўлмас хато қилди. Одатда хат хато, имло хато бўлиши ва уни тузатиш мумкиндир, аммо шифокорнинг қўли ёки ақли хато кетса, уни аслидек тузатиб бўлмайди.

Фотима Хўжаеванинг 1-шаҳар клиник касалхонаси рентгенология бўлимида олинган хасталик рентген суратини кўрганимизда, унда шприц игнаси худди қоронғи коинотда учиб бораётган антенналн сунъий йўлдошдек яққол кўриниб турибди, бундан ҳар бир кишининг эти сесканиб, вужуди жунбушга келади ва шундай мудҳиш хатога йўл қўйган хирургга нафрат сўзини айтади, бепарволигига ёқа ушлайди. Ахир, шифокор беморнинг ҳушёр меҳрибони бўлиши керак-ку. Бир медик олим айтганидек, шифокор «беморни ҳеч қачон оғир аҳволда ташлаб кетмайди». Фотима дард азобидан тўлғаниб ётганида хирург Гулсара Янгиевани чақиришганда хастага тез ёрдам бериш ўрнига: «Аёл киши ҳамиша ўзини тетик тутиши керак», «Парво қилмаслик керак», деб «насиҳат китоби»ни ўқиди ва беморни оғир аҳволда ташлаб кетди.

Ҳаётда яхшилар кўп. Яхшилар меҳнати билан ҳаёт ғилдираги айланиб туради. Фотима Хўжаевани даволаган 1-шаҳар клиник касалхонаси хурургия бўлимининг олий категорияли врач-хирурги Тамара Николаевна Куликова, шу бўлим мудири Салоҳиддин Бахирдихонов, врач-хирург Гулчеҳра Юнусова, бўлим ассистенти Аброр Жўраев, меҳрибон ва фидойи медицина ҳамширалари Лобар Деҳқонбоева, Юлдуз Нуриддинова, санитарка онахонлардан Тошбуви Абдураҳмонова, Вазира Аҳмедова, шунингдек Малика Усмоновалар бемор учун жон олиб, жон бердилар, меҳр-муҳаббатли, меҳрибон, жонкуяр, ўз ишига фидойи, сўзлари болдек ширин, жасоратли ва матонатли совет кишилари, ажойиб шифокор эканликларини намоён этишди. Миллионлаб ана шундай шифокорларимиз билан фахр ва ғурур ҳиссига тўламиз.

Бемор Фотима Хўжаева халоскор врач-хирурги Тамара Николаевна Куликовани эслаб бир гап айтди:

— Ажойиб бу рус аёли мени операция қилиб танамда олти ой азоб берган, занглай бошлаган игнани олаётганда соф ўзбек тилида менга тасалли бериб: «Жоним, жоним, ҳозир яхши бўлади, жоним», деган сўзлари қалбимга абадий муҳрланиб қолди, унинг бу сўзлари мени ўлимдан олиб қолди.

Бемор ҳақ. Бир оғиз ширин сўз дилга ором, дардга маром беради. Шифокорнинг чеҳрасидан нур ёғилиб турса, лабларида гулдек табассум ўйнаса, беморни даволашга чин ихлоси бўлса, буни хаста одам сезиб соғайишига катта умид боғлайди, бу умид уни касални енгишга ундайди.

Инсон омили, меҳнаткаш кишиларимизнинг қадр-қимматини эъзозлаш партиямизнинг XXVII съездида алоҳида уқтириб ўтилди, совет кишиларининг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишга чексиз ғамхўрликлар борлиги ва бундан кейин ҳам ҳамма шарт-шароитлар яратилиши аниқ-равшан белгилаб берилди, совет врачлари олдига шарафли вазифалар қўйилди. Ҳар бир касб эгаси, айниқса ҳаётимиз тақдирини — саломатлигимизни ишониб топширган шифокорлар кичик нуқсонлардан ҳам катта хулосалар чиқариб олишлари керак. Дард билан шифокор ҳузурига борган бемор шифо топиб, меҳнатга қанот топсин.

Буюк бобомиз Алишер Навоий, шифокор юзи — касалнинг кўнглига маҳбуб, сўзи — беморнинг жонига марғуб, нафаси — дармонсиз, нимжонларга даво, қадами — касалларга шифодир. Унинг таланти, кўриниши беморларга нажот бағишлайди, берган шарбати, дори-дармони оби-ҳаёт демакдир, деган эканлар. Чиндан ҳам шифокор чеҳраси, сўзи, ҳаракати, гўзаллиги, аниқ белгилаган дори-дармони билан дардмандга даво бағишлаши керак.

Совет шифокорининг мўътабар оқ халатига қора доғ тушмасин.

Тўлқин РАСУЛЕВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

Уй-рўзғор ташвишида

Фойдали маслаҳатлар

▲ Кир совунда ишқор ва ҳар хил кислоталар кўп бўлгани учун у билан қўл-юзни ювиш тавсия этилмайди. Кир совунда кир ювиб бўлгач, қўлга озиқлантирувчи крем ёки вазелин суртиб қўйишни унутманг.

▲ Ёзнинг иссиқ кунларида пашша ва чивин безор қилади. Шундай пайтларда хонага гуллаган райҳон шохлари қўйиб қўйилса пашша ва чивинлар йўқолади.

▲ Баданнинг бирор жойи куйганда ёки шикастланиб оғриганда алоэ барги қўйилса яхши шифо бўлади.

▲ Алюмин ва сирланган идиш-товоқларни биринчи бор ишлатишдан олдин содали иссиқ сувда ювиб, сўнг совуқ сувда бир-икки марта чайиб ишлатишингиз мумкин.

▲ Ёғ солинган, хира тортиб қолган шиша идишларни туз солинган иссиқ сув билан ювсангиз яхши тозаланиб, тиниқ бўлади.

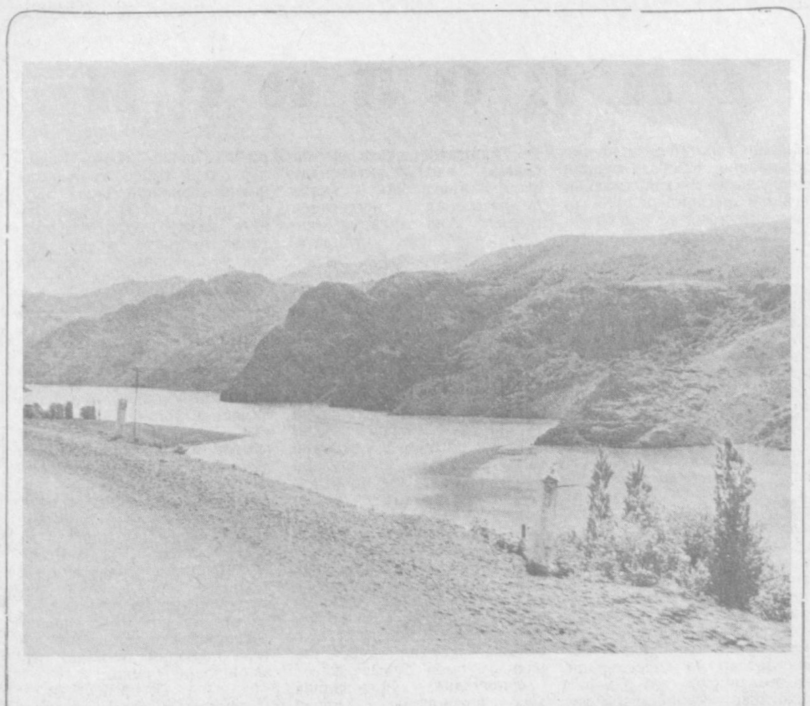

«Тоғлар салобати, дарё сувларининг мавжи, соҳиллар сўлимлиги — ҳаммаси табиатимиз инъоми».

Ҳ. Шодиев фотоэтюди.

Физкультура ва спорт

Оммавийлик—маҳорат манбаи

Жисмоний тарбия инсон саломатлигини мустаҳкамлаш манбаи бўлибгина қолмасдан, уларнинг меҳнат қобилиятини тиклашнинг асосий воситаси ҳамдир. Собир Раҳимов райони физкультура коллективларининг инструкторлари, спорт комитети ходимлари шу кун талабидан келиб чиққан ҳолда секциялар, группаларни кенгайтириш чораларини кўришмоқда. Оммавийликни таъминлаш мақсадида тез-тез мусобақалар, беллашувлар ташкил этиляпти. Қатнашчиларнинг олдига катта талаблар қўйилаётгани йўқ. Зероки, мақсад уларни етук спортчи этиб тайёрлаш эмас, балки машғулотларга жалб қилиш йўли билан бардамлигини ошириш, меҳнат қобилиятини тиклашдан иборатдир. Бу борада амалга оширилаётган ишларнинг айримларини мисол келтирайлик.

Яқинда агрегат заводининг спорт комплексида катта спорт байрами ўтказилди. Волейбол, баскетбол, футбол бўйича беллашувларда райондаги 14 ишлаб чиқариш коллективининг физкультурачилари иштирок этишди. Ҳар бир коллектив ўз корхонаси, муассасаси шарафини муносиб ҳимоя қилиш учун бор маҳоратини ишга солди. Майдон эгалари ҳар жиҳатдан пухта тайёргарликка ва етарли кўникмага эга эканликларини намойиш этдилар. Улар барча учрашувларда ғолиб чиқиб, биринчи ўринни қўлга киритишди.

Юқорида айтганимиздек гап биринчиликни эгаллашда эмас, мавжуд спорт майдони ва спорт анжомларидан оқилона фойдаланиб, мумкин қадар оммавийликка эришишдадир. Шу нуқтаи назардан олганда экскаватор ремонти тажриба-механика заводи, ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси, «Миконд» заводи коллективларининг иштирокини қайд этиш керак. Бу корхоналарнинг физкультурачилари совринли ўринларни қўлга киритиш билан бирга ёшларда спортга иштиёқ жўш уришига сабаб бўлдилар. Маълумки, иштиёқ бўлган жойда ҳаракат активлашади, физкультурачилар сафи кенгаяди.

Ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг «Конструктор» деб номланган сузиш ҳавзасида район биринчилиги ўтказилди. 14 команда составида 85 спортчи —ишчилар, хизматчилар, зиёлилар иштирок этди. Бу ердаги баҳсларда ҳам агрегат заводининг вакиллари дуруст натижа кўрсатишди. Улар конструкторлик бюроси физкультурачиларидан кейин иккинчи ўринни эгаллашди. Учинчи ўринга эса 1-автокомбинат вакиллари кўтарилдилар.

Футбол майдонида «Буревестник» пионер лагери ва 50-ЖЭУ командалари ўртасида ўтказилган ўртоқлик учрашувини қатнашчилар мароқ билан томоша қилишди. Учрашув 1:1 ҳисобида дуранг натижа билан тугади. Уни томоша қилган жуда кўп болакайлар футбол тўгараги машқларида қатнашишни ният қилиб қўйишди. Улар «Собир Раҳимовчи» клубининг шуҳратини яхши билишарди. У ўтган йили «Чарм тўп» соврини учун ўтказилган шаҳар биринчилигида совриндор бўлган. «Буревестник» командасининг вакиллари тажрибали коллективга муносиб қаршилик кўрсатганлиги томошабинларнинг завқини оширди.

Собир Раҳимов номидаги маданият ва истироҳат боғида оммавий соғломлаштириш мусобақалари ташкил этилди. Қатнашчилар турли масофаларда ўтказилган югуриш мусобақаларида иштирок этдилар. Болакайлар эса велосипед пойгасида қатнашдилар. ГТО кўпкурашининг биринчи ва иккинчи босқичи нормативларини бажаришда иштирок этдилар. Хуллас, мусобақалардан катталар ҳам, кичкинтойлар ҳам четда қолишмади. Районнинг икки мингдан зиёд вакили спорт мусобақаларида иштирок этди, бўш пайтини мазмунли ўтказиб, саломатлигини мустаҳкамлади.

С. ИВЧЕНКО.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 26/VIII да Оловли фаришта, 27/VIII да Жизель.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/VIII да Асрга татигулик кун, 27//VIII да Куёв.

КИНО

26 АВГУСТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАДИМИЙ РУСЬ» —Санъат саройи (16.20, 19, 21.30, телефон 44-21-44,).

«УЛЬТИМАТУМ» — Чайка (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), Ватан (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да, телефон 74-30-38).

«ФАЛОКАТГА РУХСАТ ЙЎҚ» — Хива (21.45).

«ДОҒ ЖАНОБЛАРИНИНГ САЁҲАТИ» — Москва (19.30; телефон 33-05-01), К. Ёрматов номли (17, 20.00, телефон 24-22-66).

«НИКОҲ САВАТИДАГИ МИЛЛИОН»— Восток (тоқ соатларда), Ўзбекистон ССР 25 йиллиги (тоқ соатларда), Лисунов номли (тоқ соатларда, телефон 96-34-02)

«АСОВ ШАМОЛ»— ВЛКСМ 30 йиллиги (жуфт соатларда).

«КАПИТАНГА ТУРМУШГА ЧИҚМОҚЧИМАН» — Искра (16, 18, 20.00; телефон 39-14-59).

27 АВГУСТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАДИМИЙ РУСЬ»— Санъат саройи (11, 13.40, 16.20, 19.00 21.30; телефон 44-21-44, 44-21-34).

«УЛЬТИМАТУМ» — Чайка (тоқ соатларда, телефон 77-06-20), Ватан (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да, телефон 74-30-38).

«ФАЛОКАТГА РУХСАТ ЙЎҚ» —Хива (21.45).

«ДОҒ ЖАНОБЛАРИНИНГ САЁҲАТИ» — К. Ёрматов номли (11, 14, 17, 20.00; телефон 24-22-66).

«ГАРАЖ» — Москва (13, 15, 17, 19, 20.40, телефон 33-05-01).

«НИКОҲ САВАТИДАГИ МИЛЛИОН» — Восток (тоқ соатларда), Ўзбекистон ССР 25 йиллиги (тоқ соатларда), Лисунов номли (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«МОСКВАДАН ГАПИРАМИЗ» — ВЛКСМ 30 йиллиги (жуфт соатларда).

«КАПИТАНГА ТУРМУШГА ЧИҚМОҚЧИМАН» — Искра (12.20, 14, 16, 18, 20.00; телефон 39-14-59).

реклама ◎◎◎ эълонлар ◎◎◎ реклама

«Совет Ўзбекистони санъати»

ижодий коллективининг

ЖУРНАЛХОНЛАР БИЛАН УЧРАШУВИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ САНЪАТИ» журнали бош редактори Т. МАҲМУДОВнинг чиқиши.

Журнал бўлим редакторларининг чиқиши.

Тингловчилар билан савол-жавоблар.

Учрашувда Андижон область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Ҳалим ЖЎРАЕВ, хонандалар САНОБАР РАҲМОНОВА, ИЛҲОМ ЖЎРАЕВлар иштирок этади.

Тингловчилар учрашув давомида ва сўнгида «Совет Ўзбекистони санъати» журналига обуна бўлишлари мумкин.

УЧРАШУВ 6 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА «БИЛИМЛАР УЙИ» БИНОСИДА (Киров кўчаси, 24-уй) ЎТКАЗИЛАДИ. Телефон 66-55-89.

АЭРОФЛОТ — 86

АЭРОФЛОТ

Ўзбекистоннинг ҳаво трассалари орқали қатнайдиган пассажирлар оқими йилдан-йилга кўпаймоқда. Айни пайтда марказий ва маҳаллий ҳаво алоқаси маршрутларида рейслар сони ҳам ортмоқда.

Аэрофлот пассажирларга билетларни Тошкент шаҳрида фақат Марказий агентликдагина эмас, балки яшаш жойларидаги кассалардан ҳам харид қилишни таклиф этади. Самолёт билетлари сотувчи кассалар Чилонзорда, Студентлар шаҳарчасида, «Ташавтомаш»да, Пушкин, Навоий кўчаларида, Горький проспектида, 4-турар-жой шаҳарчасида, «Сервис» агентлигида, темир йўл вокзалида, «Тошкент» автовокзалида, шаҳарнинг «Тошкент», «Ўзбекистон», «Ленинград», «Москва», «Саёҳат», «Дўстлик» меҳмонхоналарида жойлашган.

Пассажирларга қулайлик яратиш мақсадида Марказий агентликда санаторий-курорт путёвкалари билан даволанишга отланаётган тошкентликларга хизмат кўрсатиш учун махсус касса ажратилган. Бу ерда учишдан 17 кун олдин самолёт билетлари харид қилиш мумкин.

Автоматлаштирилган «Сирена-2» системасининг иш жараёни анча кенгайтирилди.

Эндиликда бу система ёрдамида бир неча секунд ичида фақат Москва орқалигина эмас, балки Ленинград, Киев, Рига, Таллин, Куйбишев, Львов, Минск, Свердловск шаҳарлари орқали учадиган самолётларга ҳам билетларни брон қилиш мумкин. Пушкин кўчасидаги агентлик филиалида «Сирена»нинг яна бир манипулятор-пульти ишга туширилди. У пассажирларга хизмат кўрсатишни янада тезлатиш имконини беради.

ЁЗГИ МАВСУМДА: Тошкент-Устинов (ТУ-134); Тошкент-Кировобод (ТУ-134) янги рейслари бўйича самолёт қатнови йўлга қўйилди. Тошкентни Барнаул шаҳри билан боғловчи линияда АН-24 ўрнига кўп ўринли ва шинам ТУ-154 самолётлари учмоқда.

ИЛ-86 аэробуси Москвадан ташқари Сочи, Минеральние Води, Ленинград рейслари бўйича ҳам қатнайди.

ПАРВОЗИНГИЗ БЕХАТАР БЎЛСИН!

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

КЕЧКИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар, пионервожатийлар ва ҳарбий хизматни ўтаб бўлганлар, завод, фабрика, алоқа, қурилиш ташкилотлари, мактаблар ва ҳарбий қисмлар қўмондонлигининг йўлланмаси бўлган ёшлар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар йўлланма берган ташкилотда камида бир йил узлуксиз меҳнат қилган бўлишлари керак.

Институтнинг тайёрлов бўлимига кирувчилар билан чет тили ва жамиятшунослик фанларидан суҳбат ўтказилади ва шу суҳбатнинг натижаларига қараб инглиз, немис ва француз тиллари факультетларига қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимини муваффақиятли тугатганлар Тошкент давлат чет тиллар педагогика институтининг (кундузги, кечки, сиртқи) 1-курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: маълумот ҳақидаги ҳужжат (асли), институт ректори номига ариза, кўрсатилган намуна бўйича иш жойидан (ҳарбий бўлимдан) характеристика, ташкилот раҳбари томонидан тасдиқланган меҳнат дафтарчасининг кўчирмаси, 086/У формасидаги медицина справкаси, 3х4 см ҳажмдаги 8 дона фотосурат.

Аризалар 15 сентябргача қабул қилинади.

Суҳбат 20 ноябрдан 26 ноябргача ўтказилади.

Ўқиш муддати 10 ой. Машғулотлар 1 октябрдан бошланади.

Ўрта мактабнинг кундузги бўлимини 1985 йилда тугатганлар меҳнат стажи бўлса ҳам, тайёрлов бўлимларига қабул қилинмайди.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 104-уй. Тайёрлов бўлимининг қабул комиссияси.

ДИҚҚАТ!

Тошкент шаҳридаги водопровод тармоқларини кузги-қишки мавсумга тайёрлаш учун ремонт-профилактика ишлари олиб борилиши муносабати билан

27 август соат 6.00 дан
28 август соат 6.00 гача
ЧИЛОНЗОР РАЙОНИДА, Г. ПЕТРОВ КЎЧАСИ, ОҲАНГАРОН ШОССЕСИ ВА ЛИСУНОВ НОМИДАГИ МАССИВ КВАРТАЛЛАРИДА

СОВУҚ СУВ БОСИМИ КАМАЙТИРИЛАДИ

«ВОДОКАНАЛ» трести.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

41-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1986-87 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

автокранчи, «С» категорияли ҳайдовчи (3 классли), скрейпер, грейдер (прицепли) автомашиналар ремонти бўйича слесарь, бульдозер машинисти, сувоқчи бўёқчи, дурадгор, слесарь-сантехник.

ЎҚИШГА 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҲАМДА СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДА ҲАРБИЙ ХИЗМАТНИ ЎТАБ ҚАЙТГАН ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати 3 йил ва 1 йил.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Ўқиш даврида слесарь-сантехник, дурадгор (ўқиш муддати 1 йил) ихтисосликлари бўйича ўқувчиларга ҳар ойда 65 сўмдан, бошқа ихтисосликлар бўйича эса 30 сўмдан стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти ўқувчиларга берилади.

8-синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар тўлиқ давлат таъминотига эга бўладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганларга техник олий ўқув юртларининг кундузги бўлимига имтиёзли равишда конкурссиз кириб ўқиш ҳуқуқи берилади.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 4х5 см. катталикдаги 6 дона фотосурат.

Мурожаат учун адрес: 700128, Тошкент шаҳри, 128-алоқа бўлими, Октябрь райони, Хуршид кўчаси, 86-уй (11, 48, 97-автобуслар, 10-троллейбус, 10, 23, 27-автобусларнинг «Лабзак» бекати). Телефон 41-38-22.

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

19-28 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ

МОСКВА ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

Жаҳон, Европа ва Олимпиада чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

Марина ЧЕРКАСОВА

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар

Владимир ЛУЗИН ва Зофяр ШОКИРОВ

уч карра СССР чемпиони

Людмила БАКУНИНА

икки карра СССР чемпиони, Европа биринчилигининг бронза медали совриндори Татьяна ВОЙТЮК ва бошқалар қатнашадилар.

Постановкачи — СССР халқ артисти, СССР давлат мукофотининг лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Михаил ГОДЕНКО.

Бош дирижёр — Иосиф ПИЧХАДЗЕ.

Томошалар — 19, 22, 23, 24, 25, 26 сентябрь соат 20.00 да, 20, 21, 27, 28 сентябрь соат 17.00 ва 20.00 да бошланади.

БИЛЕТЛАР «ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИ ВА «ЎЗБЕККОНЦЕРТ» КАССАЛАРИДА ҲАМДА РАЙОН КАССИРЛАРИ ТОМОНИДАН СОТИЛМОҚДА.

«ЗАРАФШОН» РЕСТОРАНИ ҚОШИДАГИ

ОШПАЗЛАР ВА ОФИЦИАНТЛАР МАКТАБИ

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МАКТАБГА ФАҚАТ ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ДОИМИЙ ПРОПИСКАСИ БЎЛГАН 8-10 СИНФНИ БИТИРГАН ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бу ерда ўқитиш учун зарур барча замонавий савдо-технология ускуналари мавжуд.

Ўқиш муддати 4 ой.

Ўқувчиларга стипендия тўланади. Мактабни битирганларга III разрядли ошпаз ихтисослиги берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Адрес: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси 22-«а» уй. Тошкент ресторанлар трести кадрлар бўлими 2, 6, 11, 4, 3-троллейбусларнинг «17-Поликлиника» бекати).

ТОШКЕНТ РЕСТОРАНЛАР ТРЕСТИ.

ПОМИДОР—ЁЗ НЕЪМАТИ

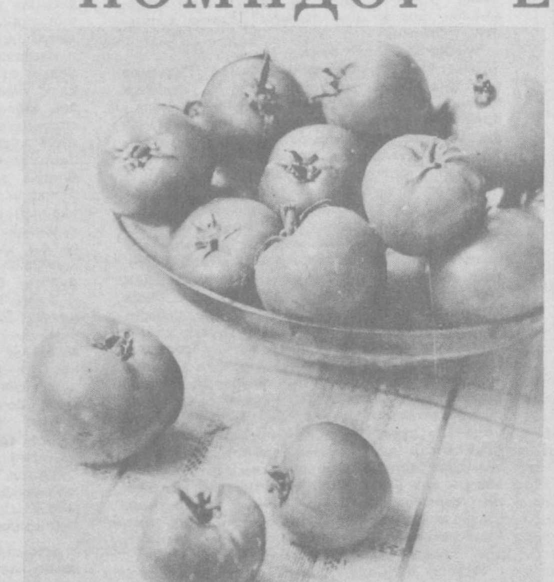

Магазинлар пештахталари мева ва сабзавот билан файзли. Қип-қизил пишиб етилган помидор ҳам дастурхонимизни безамоқда. Бу неъмат лаззатли бўлиши билан бирга киши организмининг С, В-1, В-2, РР витаминларига ва каротин моддасига бўлган эҳтиёжини қондиради. Помидор таркибида калий, кальций, темир, фосфор, мис, қўрғошин, йод, фтор каби қатор кичик элементлар бор. Бундан ташқари олма ва лимон кислоталари ҳам помидор таркибида бор.

Олимларнинг таъкидлашича, помидорни амалда барчага тавсия қилиш мумкин. Айниқса юрак-томир системаси хасталанган беморлар истеъмол қилиши фойдалидир. Помидорнинг кам тўйимлилиги учун семиз кишилар кўпроқ тановул қилишлари мумкин.

Помидор одатда қопқоқсиз эмалли кастрюлда холодильникнинг пастки токчасида сақланади.

Помидорнинг ёрилган жойига озгина туз сепилса, у бир неча кун яхши сақланади.

«Қизил олма» деб аталувчи бу неъматдан ҳар хил таомлар тайёрланади.

Оммалашган салатдан ташқари помидордан бақлажон, бринза билан қўшиб қийма тайёрлаш мумкин. Помидор ва олма шунингдек картошка солинган шўрва хушхўр бўлади. Бундан ташқари сариёғда қовурилган янги помидор ва сабзи, путрушка, пиёз солиб тайёрланган таом иштаҳа билан тановул қилинади. Бундан ташқари картошка ва тухум, бринза ва тухум аралаштириб помидорга қовуриб пишириш мумкин.

Тузланган ва сиркаланган помидор хушхўр бўлади. Булардан ташқари помидордан томат-пюре, томат паста, шарбат, ҳар хил қайлалар тайёрлаш мумкин.

«ТАШПЛОДООВОШЧ» МАГАЗИНЛАРИДА ПОМИДОР СОТИЛМОҚДА.

«ТАШПЛОДООВОШЧ».

МОТОЦИКЛ—ФОЙДАЛАНИШ УЧУН ҚУЛАЙ ТРАНСПОРТ ВОСИТАСИ

МОТОЦИКЛНИ ҲАЙДАГАНИМИЗДА ҚУШДЕК УЧАЁТГАНИНИ ТАСАВВУР ЭТАМИЗ. ШАҲАР ОРТДА ҚОЛИБ, ОЛИСДА ДАРЁ СУВИ ЯЛТИРАБ КЎРИНАДИ, МОВИЙ ТОҒЛАР ЯҚИНЛАШАДИ. ТОҒ БАҒРИДА МУСАФФО ҲАВО, ДАРЁЛАР ШОВУЛЛАШИ СИЗГА ОРОМ БЕРАДИ.

Сиз уй-чодир, рюкзак, ухлаш қопи каби буюмларни ҳам унутмагансиз. Демак дам олишингиз завқли бўлади.

Саёҳат, шаҳар атрофига сайр қилиш ишқибозларига маълум қиламизки,

«УЗСПОРТТОРГ»НИНГ МАГАЗИНЛАРИДАН

ёзги дам олиш ва туризм учун керак бўладиган барча буюмлар: мотоцикллар, мопедлар, велосипедлар, чодирлар, рюкзаклар, ухлаш қоплари, спорт кийимларини

СОТИБ ОЛИШ МУМКИН

«УЗСПОРТТОРГ» РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ-ЧАКАНА САВДО ИДОРАСИ (телефон 35-00-84).

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27)

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

8-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1986-87 ўқув йили учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УЧИШ АППАРАТЛАРИНИ ЙИҒУВЧИ СЛЕСАРЬ, ПРОГРАММА БИЛАН БОШҚАРИЛАДИГАН СТАНОКЛАРНИ СОЗЛОВЧИ, ПРОГРАММА БИЛАН БОШҚАРИЛАДИГАН СТАНОКЛАР ОПЕРАТОРИ, ТОКАРЬ, ФРЕЗЕРЧИ, МЕХАНИКА-ЙИҒУВ ИШЛАРИ СЛЕСАРИ, САНОАТ УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ.

Ўқишга 8-10-синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинади.

8-синф ҳажмида маълумотлилар 3 йил ўқийдилар. Ўқувчилар бепул овқат, кийим-бош ва махсус кийим билан таъминланадилар. Ўқишни тугатганлар ўрта маълумот ҳамда эгаллаган касби тўғрисида аттестат оладилар.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати 8 ой. Ҳар ойда 65 сўмдан стипендия тўланади. Ўқишни битирганларидан сўнг диплом оладилар.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт шахсан кўрсатилади.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини битирганлар В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Билим юртини «аъло» баҳолар билан битирганлар олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртида спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, фото, авиамоделчилар ва техника ижодкорлиги тўгараклари мавжуд.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, мактабдан характеристика, 3х4 см. ёки 4х5 см. ҳажмидаги 8 дона фотосурат.

Мурожаат учун адрес: 700128 Тошкент шаҳри, 128-алоқа бўлими. У. Юсупов кўчаси, Авиационний проезди. 10-уй (44, 48, 97-автобус, 10-троллейбус ва 10, 23, 27-трамвайларнинг «Марказ-13» бекати).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57.84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28.95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р—08322. Газета якшанбадан ташқари ҳар куни, бир йилда 300 марта чиқади. Тиражи — 50.381. Б—2068. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.